REPUBLIKONAI NAUDOJA NACIŲ PURVUS PRIEŠ ROOSEVELTĄ

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 260 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Lapkričio-Nov. 4, 1944 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI

KRISLAI

Pasikars Bemeluodami. Ištikimas Savo Pašaukimui. Pataikė, Kaip Pirštu į Akį. Jie Ne Durniai—Savo Priešus Pažįsta.

Rašo SVEČIAS

So. Bostono kryžiokų Keleivis šaukia: **"Bolševikai užmušė 4,700 lietuvių Šiauliuose. Vilniuje sušaudyti dr. Garmaus giminės. Šimtai žmonių žuvo Utenoj, Rokiškyj, Dusetuose, Kamajuose, Antalieptėj, Svedasuose ir kitur."** (Kel., lapkr. 1).

Taip jam pranešąs hitlerinis Lietuvių Informacijos Centras iš New Yorko!

Tiek tik galima pasakyti: kada nors šitie hitleriniai melagiai pasikars už liežuvių. Visuomenė pamatys jų melus.

Karas, juk, nesitęs amžinai. Atsidarys durys į Lietuvą. Ateis laiškai. Amerikiečiai nuvažiuos savo gimtinį kraštą aplankyti. Jie patirs tiesą.

Hitleriniams melagiams iš Keleivio ir Informacijų Centro bus kaput!

★ ★ ★

Keleivis ištikimas savo pašaukimui. Per visą šį karą jis laikosi vienos linijos: truks laikys, laikytis su Hitleriu iki galo. Kur tik galima ir kaip tik galima, kiršinti žmones prieš Amerikos talkininkus. Juo daugiau lietuvių sukurstys, tuo gražiau pasidarbuos naciams.

★ ★ ★

Vienas kanadietis rašo, kad Montrealo lenkai smarkiai supyko ant pažangiųjų lietuvių. O dalykas štai kame:

"Tarp mūsų ir lenkų šlėktų įvyko 'nesusipratimas.' Spalių 15 dieną, minėdami Lietuvos išlaisvinimą, pasiuntėme Paleckiui į Vilnių pasveikinimą. Koks skandalas! Tiesiog lenkai savo laikraštyje sako: 'o boža, boža, koks tragiškas incidentas įvyko—lietuviai iš šventos lenkų salės pasveikino mirtinus lenkų priešus...' Ir pasakė, kad daugiau jų salės negausime."

Žinoma, kanadiečiai gavo kitą salę ir parengimus rengs. O tie lenkai, matyt, nėra visiški durniai: kai pamato ponų priešus, pažįsta.

Lietuvos tarybinė vyriausybė gražiai susikalba su Lenkijos žmonėmis. Tai parodo susitarimas su liubliniške lenkų valdžia. Bet Paleckis ir kiti Lietuvos vadai prastai žiūri į Lenkijos ponus.

★ ★ ★

Londoniškės lenkų valdžios pasekėjų yra ir Amerikoje. Čia jie irgi skaito savo priešais visus, kurie nepritaria atsteigimui imperialistinės Lenkijos. Ypatingai jie norėtų vėl pasivergti Vilnių.

Dar pusė bėdos su lenkais. Bet labai pikta, kad Lenkijos ponų pasekėjų atsiranda ir tarpe lietuvių. Taip vadinama Amerikos Lietuvių Taryba visai susigiminiavo su tokiais lenkais. Jie irgi karštai remia londoniškės lenkų valdžios imperialistinę politiką.

★ ★ ★

Republikonams reikia atiduoti kreditas už vieną dalyką, būtent, už veiklumą. Šioje rinkimų kampanijoje jie visur lenda, visur zuja ir žuklauja.

Gal tai ir naturalu: mažuma arba opozicija visuomet veiklesnė. Be to, reikia žinoti, kad republikonai turi krūvas dolerių. Jiems milionai nieko nereiškia.

Gerai, kad į pabaigą kampanijos pats Rooseveltas stojo darban. Nelengva jam surasti laiko ir energijos išvažiuoti iš Washingtono ir pasiruošti prakalbas. Jis yra karinių jėgų vyriausias komandierius. Ant jo rankų guli didžiausi karo reikalai. Už tai jam priklauso didžiausias kreditas, kad jis visgi pajėgia pašvęsti nors tiek laiko kampanijos reikalams.

Vengrų Sostinė Budapestas Jau Girdi Raudonosios Armijos Kanuolių Trenksmus

Fašistų Valdžia Persigandusi ir Ruošiasi Bėgti iš Budapesto; Sovietai Suėmė Jų Generolą ir 7,518 Karių

London, lapkr. 3. — Sovietų kariuomenė su tankais ir šarvuotais automobiliais triuškindama vokiečių ir vengrų gynimosi linijas, vakar nužygiavo iki 15 mylių pirmyn; užėmė geležinkelio stotį Doemsoed, 21 mylia į pietus nuo Vengrijos sostamiesčio Budapesto, ir išmušė hitlerininkus iš 60 kitų gyvenamųjų vietų.

Persigandus vengrų fašistų valdžia su premjeru Ferencu Szalasi rengiasi bėgt iš savo sostinės, kuri jau girdi didžiųjų sovietinių kanuolių trenksmus. Sovietų bombanešiai maišo su žemėmis vokiečius ir vengrus, besitraukiančius atgal linkui rytinių ir pietinių Budapesto priemiesčių.

Vokiečiai permetė frontan 24-tą savo šarvuotą diviziją; tačiau Berlynas pripažino, kad "negalima sulaikyt Sovietų nuo tolesnio maršavimo pirmyn."

Šalia kitų laimėjimų, Antroji Ukrainos armija, komanduojama maršalo Rodiono Malinovskio, nušlavė nacius ir vengrus nuo visų Tiszos upės rytinių krantų, į rytus nuo sostamiesčio Budapesto. Per dieną liko užmušta daugiau kaip 2,000 hitlerininkų, sudaužyta 58 jų tankai ir suimta 2,000 vokiečių ir vengrų, tarp kurių yra ir generolas Janos Voerhoes, buvęs galva Vengrijos generalio štabo. O per tris dienas raudonarmiečiai paėmė nelaisvėn 7,518 vokiečių ir vengrų kareivių ir oficierių.

Baltijos Jūroj Nuskandinta Dar 9 Vokiečių Laivai

Maskva. — Sovietų lakūnai bombardavo ir apšaudė vokiečių laivus Liepojos uoste ir Baltijos Jūroje. Tapo nuskandinta 9 nacių transporto ir krovinių laivai; du kiti dideli jų transportai buvo sunkiai sužaloti.

Jau Visa Belgija Atvaduota nuo Nacių

London, lapkr. 3. — Belgijoj anglai užėmė Zeebrugge. Tuo žygiu atvaduota jau visa Belgijos žemė nuo vokiečių. Anglai daužo paskutinius nacių kanuolių lizdus, kurie dar pastoja kelią Schelde upe talkininkų laivams į Belgijos uostamiestį Antwerpą.

Sovietai lapkr. 1 d. visuose frontuose sudaužė bei iš veikimo išmušė 98 vokiečių tankus ir nušovė 17 jų lėktuvų, kaip oficialiai pranešama.

Talkininkai Įsiveržė Jugoslavijon; Užėmė Penkis Uostus

London. — Berlyno radijas tik dabar pripažino, kad talkininkų kariai užėmė 160 mylių vakarinio Jugoslavijos pajūrio ir atėmė iš vokiečių svarbius uostamiesčius — Stalato (Split), Metrovic, Dubrovnik ir Sibenico. Oficialis nacių pranešimas sako, jog ten įsiveržė "anglų kariai ir komunistų šaikos", todėl vokiečiai pasitraukė į kalnus.

Jugoslavų partizanų komandierius maršalas Tito jau pirm kelių dienų pranešė apie tuos talkininkų žygius. Jisai sakė, jog per trijų dienų kautynes buvo atimta iš nacių ir Zara uostamiestis Dalmatijoj, šiaurvakarinėj Jugoslavijos provincijoje.

TŪKSTANČIAI HITLERININKŲ APSUPTA VENGRIJOJ

London. — Raudonoji Armija, užimdama Akaszto ir Csengoed miestus, 50 mylių į pietus nuo Vengrijos sostamiesčio Budapesto, apsupo tūkstančius vokiečių ir vengrų karių plote, turinčiame 500 ketvirtainių mylių. Apsuptieji dabar sistemačiai naikinami.

1-JI AMERIKOS ARMIJA ATIDARĖ NAUJĄ OFENSYVĄ TIES AACHENU

Francija. — Pirmoji Amerikos armija išsiveržė iš Huertgen miško į pietų rytus nuo savo užimto Aachen do didmiesčio ir smarkiais smūgiais nubloškė vokiečius dvi mylias atgal. Amerikiečiai užėmė Vossenack ir Germeter miestelius.

Vossenack stovi Vokietijos pusėje, 10 mylių nuo Francijos sienos. Nuo Vossenacko tėra 27 mylios iki vokiečių didmiesčio Cologne, karinės pramonės centro ir geležinkelių mazgo, vakarinėje Rheino upės pakrantėje.

Anglai užėmė šešias mylias Holandijos salos Walcheren, Schelde upės žiotyse, ir paėmė didžiumą Flushingo, tos salos uostamiesčio. Vokiečiai buvo išstūmę kanadiečius, prasiveržusius iš Beveland salos per pylimą į Walcheren salą, bet kanadiečiai vėl sugrįžo į ją.

Kanadiečiai Belgijos uostamiestyje Knocke suėmė 2,500 nacių kartu su jų generolu Eberdingu, kurie buvo apsupti pietiniame šone Schelde upės žiočių.

Holandijoj vokiečiai buvo privertę talkininkus pasitraukt atgal per Mark upę, 5 mylios į pietus nuo Meuse upės dviejose vietose. Paskui talkininkai atgriebė tas pozicijas.

Francijos Komunistai Peikia Gen. de Gaulle'o Įsakymą Nuginkluot Patrijotų Miliciją

Paryžius. — Francijos Komunistų Partijos politinis biuras pareiškė, jog komunistai nieko bendra neturi su generolo de Gaulle įsakymu, kuris liepė Patrijotų Milicijai išsisklaidyt ir sunešt valdžiai savo ginklus. Komunistų Partija sako, jog de Gaulle, laikinosios francūzų valdžios prezidentas, niekinančiai elgiasi su tais patrijotais, kurie taip daug padėjo atvaduot Franciją nuo vokiečių.

Gen. de Gaulle'o ministerių kabinete yra ir du komunistai — Francois Billoux, viešosios sveikatos ministeris, ir Charles Tillon, oro jėgų ministeris. Jiedu žymūs komunistų vadai. Dabar laukiama, ką pasakys valdžiai Billoux ir Tillon.

Politinis Komunistų Partijos biuras išklausė tų dviejų ministerių pranešimų pirma, negu išleido savo pareiškimą, peikiantį de Gaulle'o valdžią už tokį jos elgimąsi su francūzų Patrijotų Milicija.

REPUBLIKONAI GRĄSINA BŪSIMĄ TAIKĄ ARDYTI

Washington. — Prezid. Rooseveltas, kalbėdamas per radiją iš Baltojo Rūmo, pastebėjo ardančią, kenkiančią visam pasauliui republikonų politiką. Desperatiškame savo vajuje už Dewey republikonai sako, kad jeigu amerikiečiai neišrinks Dewey'o į prezidentus, tai "republikonai kongreso nariai nebendradarbiaus su prezidentu taikos reikale."

"Tai yra grumojimas užtverti partijinę pagiežos tvorą tarp Amerikos žmonių ir taikos", pareiškė prezidentas: "Aš nežinau, kas įgalino tuos žmones kalbėti kongreso vardu ir taip grumoti."

Prez. Rooseveltas priminė, kad tokia republikonų politika grąsina taikai, kurią bendromis jėgomis palaikyti susitarė Jungtinės Valstijos, Anglija ir Sovietų Sąjunga, po dabartinio karo laimėjimo prieš fašistų Ašį. O jeigu taip atsitiktų, kaip republikonai grumoja, nuo to nukentėtų ne tiktai kitos tautos, didelės ar mažos, bet ir pati Amerika, kaip sakė prezidentas.

CIO galva Murray sveikina Amerikos - Sovietų draugiškumą.

Didžiausiose Oro Kautynėse Amerikos Lakūnai Sunaikino 208 Vokiečių Lėktuvus

Amerikiečiai Padarė Treja Tiek Nuostolių Naciam Ore, kaip Patys Nukentėjo; Kirto Didį Smūgį Priešų Fabrikams

London, lapkr. 3. — Vakar virš Vokietijos įvyko didžiausias oro mūšis iš visų iki šiol buvusių. Mūšyje dalyvavo daugiau kaip 2,400 Amerikos ir Vokietijos lėktuvų, imant sykiu.

Amerikos lakūnai nušovė 183 nacių lėktuvus ir sunaikino ant žemės dar 25, taigi 208 iš viso. O amerikiečiai nustojo 41 bombanešio ir 28 lengvųjų kovos lėktuvų. Reiškia, naciai neteko tris kartus tiek lėktuvų, kaip amerikiečiai.

Ore kovėsi su vokiečiais daugiau kaip 1,150 amerikinių bombanešių, neskaitant lengvųjų lėktuvų.

Amerikiečiai bombardavo ypač geležinkelių įrengimus ir dirbtinio žibalo fabrikus Bielefelde ir kitur Ruhr krašte, Rheino upės srityje, vakarinėje Vokietijoje, ir kirto smūgius didžiajam Leuna dirbtinio žibalo fabrikui Merseburge, 92 mylios į pietų vakarus nuo Berlyno.

Paskui 1,000 anglų bombanešių ir būriai lengvųjų lėktuvų pleškino Duesseldorfą, vokiečių karinės pramonės centrą, ir žibalo dirbyklas Homburge, vakarinėje Vokietijoje.

Amerikiečiai Perkirto Japonų Jėgas Leyte Saloje

Filipinai, lapkr. 3. — Amerikos pėstininkai ir raitininkai susijungė Leyte salos klonyje arti japonų tvirtumos Carigaros, šiaurvakariniame pajūryje, ir tuo būdu apsupo tūkstančius priešų. Kiti amerikiečiai prasigrūmė skersai visos Leyte salos iki Baybay, vakariniame pajūryje, ir taip perskėlė japonų jėgas.

Skaičiuojama, kad Leyte saloje amerikiečiai iki šiol užmušė, sunkiai sužeidė bei suėmė jau 30,000 japonų.

Francūzai Paėmė Svarbius Punktus

Francija, lapkr. 3.—Francūzų kariuomenė pietiniame Francijos fronte atėmė iš vokiečių Baccarat miestą Vosges priekalnėse ir užėmė Gelacourt ir Deneuvre miestelius, linkui pietiniai-vakarinės Vokietijos.

OFENSYVAS Į ŠIAURIUS NUO VARŠAVOS

Berlynas pranešė, kad jau kelios dienos, kai Sovietai veda ofensyvo mūšius 110 mylių ilgio frontu į šiaurius nuo Varšavos ir linkui pietinio Rytų Prūsijos rubežiaus. Naciai sako, jog jie sunkiai ginasi.

Amerikos Karių ir Jūreivių Nuostoliai Iki Spalių Mėn.

Washington.— Jungtinių Valstijų karo departmentas lapkr. 2 d. paskelbė, kad dabartiniame kare visuose frontuose iki spalių 21 d. Amerikos armija turėjo tokių nuostolių: 80,666 kariai užmušta, 229,212 sužeista, 53,622 be žinios dingę ir 53,621 nelaisvėn pakliuvę.

Amerikos jūreiviai, marininkai ir krantiniai sargai nukentėjo štai kiek: 28,231 užmušta, 28,441 sužeista, 9,421 be žinios dingę ir 4,478 nelaisvėn paimti.

105,499 iš sužeistų, tai yra beveik pusė, buvo taip sugydyti, kad grįžo į mūšių frontus.

RYTŲ PRŪSIJOJ NACIAI SUMUŠTI TIES GOLDAPU

London. — Rytinėje Prūsijoje, į pietus nuo Goldap miesto, batalionas vokiečių pėstininkų su tankais darė smarkų žvalgybinį žygį. Sovietų kariai atmušė nacius pirma, negu jie pasiekė sovietines pozicijas. Kovos lauke liko daugiau kaip 200 vokiečių lavonų ir 4 išdeginti jų tankai.

REPUBLIKONŲ PARTIJA ATVIRAI SKLEIDŽIA NACIŠKŲ LAPELIŲ KOPIJAS

Philadelphia, Pa. — Republikonai plačiai paskleidė Philadelphijoj naciškiausius lapelius prieš žydus ir prieš Sovietų Sąjungą ir prez. Rooseveltą. Viename jų paskleistame lapelyje yra atspausdinta šitokia karikatūra:

Žydas, ant kurio skrybelės užrašyta "Hillman," laiko rankoje kinžalą (trumpą durklą), pasilenkęs ir pasimojęs nudurt parblokštą ir miegantį Dėdę Samą. "Hillmanas" su kumpa-kabline nosia yra nukopijuotas be jokių pakeitimų iš nacių laikraščio Der Stuermer, ledžiamo Nurnberge, Vokietijoj. Po "Hillmano" pažasčia pavaizduota Dovido žvaigždė ir Kūjis su Pjautuvu, o užrašas "Sovietai."

Parašas po karikatūra klausia: "Ar Dėdė Samas laiku pabus?"

Tokį lapelį dalina praeiviams Dewey republikonų būdelė prie Broad ir Sansom gatvių, miesto valdybos rūmo šešėlyje.

Republikonai iš tos būdelės tebeskleidžia ir 32 puslapių brošiūrą pavardinta "Clear it With Sidney", reiškia, būk prez. Rooseveltas pavedęs visus klausimus išspręsti su Sidney Hillmanu, pirmininku Politinio CIO Komiteto. — Tas komitetas veikliai darbuojasi vėl prez. Rooseveltui išrinkt.

Ši brošiūra taip aršiai kursto prieš žydų tautą, kad pašto valdyba uždraudė ją siuntinėti per paštą. Ji išleista ir apmokėta Pennsylvanijos republikonų partijos komiteto per jo pirmininką M. Harvey Taylorį, kuris yra išleidęs ir daugiau prieš - semitinių lapelių. Brošiūra, kaip ir kita Dewey republikonų "literatūra" abelnai, šmeižia prez. Rooseveltą, būk jis atsidavęs žydams ir Sovietams.

Nors ta brošiūra uždrausta per paštą siuntinėti, bet republikonai vis tiek ją skleidžia iš rankų į rankas Philadelphijoj ir, suprantama, kituose miestuose.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Hitleriniai Argumentai Rinkimuose

Nacionalio Piliečių Politinės Veiklos Komiteto biuletinas už spalių 18 dieną iškelia aikštėn daug įdomių dalykų. Jame parodoma, kaip šiuose rinkimuose republikonų partijos oratoriai ir pats ponas Dewey vartoja prieš Rooseveltą ir Naująją Dalybą hitlerinius argumentus. Su tuo faktu reikia skaitytis. Paduotos citatos neginčijamai kaltinimus įrodo. Štai keletas iš jų:

Vokiečių radijas 1942 m. gegužės 18 d. šaukė:

"Šita Naujosios Dalybos grupė palaipsniai suskaldė Jungtines Valstijas į grupes ir klases, kurias būtų galima panaudoti vieną prieš kitą. Sutverti dirbtini skirtumai ne tik tarpe aukštesniųjų ir žemesnių klasių, bet taipgi tarpe įvairių darbininkų grupių, suorganizuojant viena kitai priešingas darbo unijas."

Gi **Herbert Hoover** šaukia:

"Šitie biurokratai... uždegė karčiausią neapykantą tarpe darbo unijų, kurios padalino darbininkų eiles. Jie taipgi sukurstė neapykantą tarpe darbdavių ir darbininkų."

Arba pats **Dewey:** "Jie lošia menkos vertės skirtumais tarpe mūsų žmonių."

Vokiečių radijas 1944 metų vasario 9 dieną: "Naujoji Dalyba... biurokratijų padaras..."

Hooveris: "Biurokratijos diktatūra."

Bricker: "Išlaisvinkime Ameriką iš biurokratijos nagų."

Gub. Green: "Fašistiškai nusiteikus federalinė biurokratija."

Taft: "Nacionalė administracija pasidarė bujojanti sloginanti biurokratija."

Nacių radijas: "Naujoji Dalyba padarė darbų pagalba karo..."

Dewey: "Mes turėjome turėti karą, kad turėti darbų."

Nacių radijas: 1942 m., gruodžio 15 dieną:

"Rooseveltas nekreipė dėmėsio į Hitlerio aukštą pažadėjimą, kad Vokietija neturi tikslo įsiveržti į Jungtines Valstijas ir subloškė pasaulį į karą."

Hooveris: "Seniesiems žmonėms lengva karą paskelbti..."

Boothe Luce: "Ar mes drįstame... paklausti, ar Džimio karo nebuvo galima išvengti?..."

Nacių radijas, 1941 m., gruodžio 15 d.:

"Rooseveltas žadėjo taiką, bet davė karą."

Luce šaukia: "Kas pakartotinai gi sakė Amerikos tėvams ir motinoms, kad jų sūnūs nebus siunčiami kovoti užsienio karuose, kuomet jis... žinojo, kad mūsų įstojimas į karą yra neišvengiamas? Kas davė prižadėjimus, kurie tapo sulaužyti jų širdyse?..."

Nacių radijas, 1942 m. sausio 27 d.: 'Jeigu Amerika nebus ant sargybos, tai greitu laiku jinai visiškai taps bolševikiška..."

Hoover: "Komunistai išleidžia dideles sumas išrinkimui senojo režimo."

Beveik kiekvienas kitas republikonų kalbėtojas ir pats Dewey kiekvienoj savo prakalboje prikaišioja Rooseveltui komunizmą.

Pagaliau nacių radijas 1942 metų balandžio 10 dieną šaukė:

"Reikia nuoširdžiausiai tikėtis, kad būsimuose rinkimuose Amerikos visuomenė duos Rooseveltui vienintėlį atsakymą, kuris galės sugrąžinti pasauliui taiką ir gerbuvį, tai ji gražiai atmesti..."

Tačiau reikia labai abejoti, ar Amerikos visuomenė patenkins nacių troškimus. Kaip atrodo, jinai Roosevelto neatmes.

Vėl Ispanija Tarptautinėje Arenoje

Gali būti taip, kad kaip Ispanijoje šis pasaulinis karas faktinai prasidėjo, taip joje gali pasibaigti. Hitlerio ir Mussolinio pagalba ir ginklais Ispanijos fašizmas įsigalėjo. Tai jau žinoma visam pasauliui. Ar galima bus skaityti šį karą baigtu pirma, negu Ispanijos fašizmas irgi bus nušluotas? Negalima. Ispanijos fašizmas turės žlugti šiame kare taipgi.

Bet kaip tik šiuo reikalu ir vėl prasideda baisi tragedija. Kaip anais metais, kai Hitlerio ir Mussolinio ginklais ir kareiviais Franco triuškino respublikiečius, taip šiandien vėl mes matom intrigas iš demokratinių kraštų pusės. Jau vėl pradedama šnekėti apie Francijos "neitrališkumą" linkui Ispanijos. Tūkstančiai ispaniečių, kurie padėjo išlaisvinti Franciją iš nacių vergijos, jau grumojami bausmėmis ir reikalaujama iš jų, kad jie padėtų ginklus ir nesikištų į Ispanijos reikalus, nesistengtų atsiskaityti su gen. Franco.

Baisu net ir pamislyti. Nejaugi antru kartu Ispanijos liaudis bus paaukota ant fašizmo aukuro vardan beprotiškojo neitralumo?

Pačioje pietinėje Francijos dalyje dabar randasi 10,000 ginkluotų ispaniečių ir jų prietelių. Jie laukia progos suvesti atskaitas su Franco. Franco turi pasienin sutraukęs 200,000 armijos. Bet, sakoma, toje jo armijoje anti-fašizmas giliai prigijęs. Prasidėjus susikirtimui, daugelis jo kareivių pereitų respublikiečių pusėn. Pačioje gi Ispanijoj žmonės dar nepamiršo Hitlerio, Mussolinio ir Franco kruvinos puotos. Visas Franco režimas gyvena didžiausią krizę. Niekas neabejoja, kad jeigu tiktai Talkininkai, tai yra, Jungtinės Valstijos ir Anglija, nutrauktų ryšius su fašistine Ispanija, Franco gauja būtų nuversta kaip bematant. Nuverstų ją patys Ispanijos žmonės su pagalba ginkluotų kovūnų, kurie dabar randasi pietinėje Francijoje.

Turi "Valdžią", Bet Neturi Šalies Ir Žmonių

Hitlerinės propagandos Amerikos Lietuvių Informacijos Centras praneša:

"Rugsėjo 30 dieną estų konsulatas pranešė, jog sudaryta nauja Estijos valdžia. Šių metų rugsėjo 18 dieną profesorius Juri Uluots... eidamas prezidento pareigas pasirašė dekretą, kuris skiria Otoo Tief vadovauti laikinajai Estijos valdžiai užsienyje."

Tikri sorkininkai, tie estai pabėgėliai, kurių 1940 metais Estijos žmonės atėmė dvarus ir šiltus džiabus. Jie nori valdyti kraštą, kurio jau seniai nebeturi. Jie nori viešpatauti ant žmonių, kurie juos seniai atmetė ir pasmerkė.

Panašius neprisotinamus apetitus turi ir lietuviški pabėgėliai. Pakštai, Griniai, Smetonukai taip ir laižosi, kad kas nors juos uždėtų ant Lietuvos žmonių sprando. O kad tokių geradarių neatsiranda, tai pyksta ir draskosi. Nesistebėsim, jeigu ir jie, pasekę estiškų idijotų pavyzdį, irgi susiorganizuos "lietuvišką valdžią užsienyje". Jau seniai apie tai kalba. Bėda tik, kad jie nepasidalina toje "valdžioje" darbais. Kuris bus prezidentu? Kuris bus premjeru? Kuris bus jiems dišvašeriu? Tik tame ir bėda, o jau seniai ir mes turėtume "Lietuvos valdžią" čia pat panosėje.

Senatorius Robert F. Wagner

Būtų didžiausia klaida, jeigu New Yorko valstijos žmonės nebeišrinktų senatoriaus Wagnerio naujai tarnybai Senate. Štai žmogus, kuris yra be galo daug gero padaręs paprastiems žmonėm. Su jo vardu surištas kiekvienas federalinis socialinis įstatymas.

Ir dabar jis labai teisingai supranta pokarines problemas. Jis sako: **"Pastoviai taikai reikalingi du daiktai. Pirmas, tautų sąjunga. Antras—ekonominė gerovė. Jeigu alkis ir nedarbas pagimdys karčią ekonominę kovą tarp tautų, militarinė kova pasidarys neišvengiama.**

"Amerika šiandien yra, ekonominiai, stipriausia šalis pasaulyje. Po karo palaikydami darbus ir gerovę, mes laimėsime namie ir taipgi prisidėsime prie palaikymo ramybės pasaulyje."

Prieš Wagnerį kandidatuoja New Yorko valstijos republikonų partijos bosas Curran. Tai huverinio plauko žmogus. Už jį balsuoti lapkričio 7 dieną reikštų balsuoti už reakciją ir huverinės pavietrės sugrąžinimą.

Mrs. Gilbert Miller, žmona Broadway teatrininko, ir Jo Davidson, žymus skulptorius, susitinka Raudonosios Armijos pėstininkų kapitoną Orest Shevtsov, apdovanotą Sovietų Sąjungos Didvyrio medaliu (už veiksmus prie Maskvos ir Kalinino). Jie susitinka atidaryme dokumentališkų fotografijų parodos, 461 Fifth Ave. (prie 40th St.), New Yorke. Parodos rengėja yra artistė daininininkė Lily Pons su Russian War Relief. Mrs. Miller ir Davidson abu yra parodos rengėjų komitete. Gi Shevtsovas rodo jiems Sovietų raudonarmiečiams išduotą rudeninę karo lauko sermėgą. Paroda bus iki 18-tos šio mėnesio, nuo 11 ryto iki 8 vakaro, kasdien ir sekmadienį nuo piet iki 6 vakaro. Parodoj yra 150 fotografijų, tūlos iš jų atimtos nuo mirusių ir belaisvėn suimtų vokiečių rytų fronte. Įžanga nemokama.

Kas Ką Rašo ir Sako

TAS BALSAS NEIS Į DANGŲ

Naujienų redaktorius pasiėmė sau teisę pamokinti Staliną, kaip jis turi užsilaikyti ir vairuoti didįjį socialistinės žemės laivą. Stalinas esąs labai prastas kapitonas. Pavyzdžiui, jis klaidą daro, kad nedalyvauja tarptautinėje aviacijos konferencijoje, nors joje dalyvauja fašistinės arba fašistinių šalių pakalikiškos šalys.

Pasiklausykite:

"Pagaliau, šita oro trafiko konferencija svarstys ne politikos klausimus, o biznį; kaip padalinti oro susisiekimą tarp įvairių šalių ir kaip jį kontroliuoti, kad įdėtas į oro linijas kapitalas neštų pelną ir kad keliavimas oru būtų saugus žmonėms? Šituos klausimus galima svarstyti neliečiant nei fašizmo, nei bolševizmo. Bet Kremliaus bosas pučiasi, kaip kalakutas, įsivaizduodamas, kad visas pasaulis turi šokti pagal jo muziką." (N., sp. 31 d.).

Tai jau nebe pirmas kartas tasai "Kremliaus bosas" gauna pamokslą nuo "Naujienų boso." Viskas būtų gerai, jeigu Stalinas šoktų pagal Grigaičio muziką. Deja, Stalinas gal nė nežino, kad toks žmogus iš viso kur nors pasaulyje randasi.

Grigaičiui rūpi tiktai biznis. Ant biznio galima viską paaukoti. Politika ir idėjos tegul eina velniop prieš biznį. Kapitalui reikia saugumo, tai Stalinas privalo susėsti aplinkui vieną stalą su generolu Franco ir gelbėti jį!

Grigaitis visai pamiršta, kad yra žmonių, kuriems pasaulyje rūpi kita kas, kaip pelnų gelbėjimas. Jis pamiršta, kad šis karas yra vedamas už žmonijos laisvę.

NE VISKAS TIESA, KAS PRANEŠAMA

Overseas News Agentūros korespondentas Constantine Poulos rašo iš Graikijos sostinės Athenų. Jis persergsti amerikiečius būti atsargiais su pranešimais iš išlaisvintos Graikijos. Daugelis tų pranešimų esą neteisingi, bjauriai kraipą tikrą padėtį Graikijoje. Jis pavyzdį paduoda iš vieno kruvino incidento laike demonstracijos kai Athenai buvo išlaisvinti. Per tris dienas demonstracijos ėjo ramiai, tvarkingai. Bet vieną dieną per langą iš vieno viešbučio pasivadinę save 'nacionalistais" pradėjo šaudyti į maršuojančią "EAM" (Tautin. Išlaisvinimo Fronto) kolumną. Ant vietos buvo užmušta aštuoni žmonės. Po to dar kelias dienas graikai ramiai demonstravo ir džiaugėsi naujai įgytomis laisvėmis.

Bet pasak Poulos laike to kruvino incidento pribuvę užsienio korespondentai pradėjo piškinti pranešimus, kad Graikijos sostinėje siaučia anarchija ir kraujo praliejimas. O Cairo radijas nuėjo taip toli, jog visą tiesą apvertė aukštyn kojomis, girdi, "barzdoti EAM partizanai atėjo į Athenus ir šaudo nekaltus žmones gatvėse."

Poulos sako: "Panašių iškraipymų dar bus tūlą laiką ir amerikiečiai skaitys daugelyje pranešimų ateityje iš Athenų didelį panašumą į tai, kas buvo pranešinėjama iš Ispanijos tų dalių, kurias 1936 metais valdė gen. Franco."

Tada irgi buvo pranešinėjama apie "komunistų terorą", o tuo tarpu terorą prieš žmones vedė Franco agentai.

Wall Strytas taipgi tapo scena diskusijoms už nacionalį vieningumą. Nepriklausomų Republikonų už Rooseveltą šios apylinkės divizijos sekretorius Richard B. Scandrett kalba į finansų distrikto darbininkus, susirinkusius pietų pertraukoje. Jis sakė, kad nacionalis vieningumas su prez. Rooseveltu yra būtinas užtikrinimui pokarinio saugumo ir progreso. (Federated Picturės).

Naminis Frontas

Karo Pramonė Skatinama Padėti Darbininkams Balsuoti

WASHINGTONAS. — Žemiau dedamą pareiškimą bendrai išleido Karo Sekretorius Henry L. Stimson, Laivyno Sekretorius James V. Forrestall ir Karo Gamybos Vadybos pirmininkas, J. A. Krug:

"Pripažindami, kad piliečio pareiga balsuoti yra viena iš svarbiausių, mes prašome karo pramonės įstaigas sudaryt darbininkams sąlygas balsuoti laike darbo valandų ten, kur balsavimas prieš ar po darbo valandų nėra galimas, sutvarkant reikalą taip, kad kuo mažiausiai būtų sutrukdyta gamyba. Mes skatiname karo pramonės darbininkus eiti balsuoti prieš arba po darbo valandų. Toje srityje bus ypatingai daug pasitarnauta, jei kiti balsuotojai leis karo pramonės darbininkams balsuoti be eilės tuo tikslu, kad karo pramonės darbininko darbo valandos nenueitų niekais, bestovint balsuotojų eilėj."

Palengvinti Suvaržymai Statybos Medžiagoms

WASHINGTONAS. — Karo Gamybos Įstaiga ir Nacijonalinė Namų Agentūra pranešė, kad palengvinti suvaržymai statybos medžiagai leis pradėti statyti naujus, apytikriai prieškarinio standarto, namus.

Mažiau Kuponų Racijonavimo Knygutėse

WASHINGTONAS. — Kainų Reguliavimo Įstaiga pranešė, kad vietoje pamestų arba sunaikintų Karo Racijonavimo Knygučių No 4 ir 3, naujai išduotosios ne būtinai turės tą patį skaičių kuponų, kiek jų buvo pamestose arba sunaikintose knygutėse. Pradedant š. m. spalių 20 d., vietinės Karo Kainų bei Racijonavimo vadybos, prieš išduodamos naują knygute, išplėšia visus ženklus, kurių galiojimo laikas jau bus išsibaigęs, ir tuos, kurie tebegaliojo knygutės išdavimo dieną, išskyrus paskutinįjį ženklą arba seriją ženklų, kurie įsigaliojo knygutės išdavimo dieną.

Dar Tebegalioja Medžiagos Taupymo Įstatymai

WASHINGTONAS. — Karo Gamybos Vadybos pranešimu, dar tebegalioja suvaržymai siuvime liemenių "double-breasted" eilutėms ir ekstra poros kelnių tai pačiai ar panašios medžiagos eilutei.

Batų Atsargos Padidinimas Dar Nenumatomas

WASHINGTONAS. — Karo Gamybos Vadybos vadovybės pranešimu, padidintos batų gamybos civiliniam naudojimui nereikia tikėtis anksčiau, kaip geram skaičiui mėnesių praėjus nuo Europos Pergalės Dienos paskelbimo, nes odos pareikalavimas karo reikalams dar yra labai didelis.

Pakelta Aukščiausiųjų Kainų Riba Panaudotiems Ševroletams

WASHINGTONAS. — Kainų Reguliavimo Įstaigos pranešimu, aukščiausiųjų kainų riba (ceiling prices) panaudotiems keleiviniams ševroletams, pradedant 1937 metų ir baigiant 1941 metų modeliais, pakelta beveik 3 nuošimčiais.

Pieno Gaminių Transportacijos Taupymas Tebetęsiamas

WASHINGTONAS. — Pulk. J. Monroe Johnson, Apsigynimo Transportacijos direktorius, pareiškė, Pieno Produktų Sąjungos Vykdomosios Konferencijos susirinkimui, įvykusiam Washingtone, kad turėdami prieš akis dviejų karų laimėjimą, jokiu būdu negalime nuleisti rankų pieno produktų transportacijos taupyme.

OWI.

Bridgewater, Mass

Mirė A. Matulis

Spalių 8 d. mirė Augustinas Matulis (Matelis). Jis buvo 57 metų amžiaus, sirgo daugiau kaip metus. Paliko nuliūdime gyvenimo draugę, sūnų Augustą, kuris yra karinėje tarnyboje seržanto laipsnyj, randasi Anglijoj; brolį Juozą, kuris gyvena Brocktone.

Velionis išgyveno Bridgewateryje virš 25 metus. Dirbo Lietuvių Kooperatyvo čeverykų dirbtuvėje, turėjo susitaupęs nejudamo turto. Prigulėjo prie Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo, Lietuvių Darb. Susivienijimo, skaitė denraštį Laisvę nuo jo įsisteigimo ir rėmė pažangųjį judėjimą.

Jo karstą puošė daug gėlių vainikų ir buvo susirinkę daug žmonių atiduoti paskutinį patarnavimą.

Šių žodžių rašytojas yra Augusto pusbrolis, kartu viename sodžiuje augęs, tai parašysiu biskį iš velionio gyvenimo.

Velionis paėjo iš buvusios Kauno gubernijos, Svedasų parapijos, Vilkonių kaimo. Jo tėvai turėjo nemažą žemės ūkį, bet velionį žemė netraukė, mylėjo mokintis. Pabaigęs rusų liaudies mokyklą, mokėsi batsiuvio amato ir tas jam gerai sekėsi. Paskui tarnavo Rusijos armijoj, Kaukaze, kur batsiuvystės amatas jam pasitarnavo.

Užbaigęs tarnybą armijoj, jis išvažiavo į Ameriką. Į šią šalį atvyko 1911 metais. Čia gyveno gerai, jam sekėsi, bet mirtis išrovė dar nesulaukusį senatvės.

Gavę telegramą apie jo mirtį, aš, mano gyvenimo draugė ir dukra Aldona, nuvykome į šermenis. Kartu su kitais giminėmis, atidavėme jam paskutinį patarnavimą. Nuo savęs reiškiame jo draugei, sūnui, dukrai ir broliui gilią užuojautą. Lai būna Augustui lengva Amerikos žemelė.

Juozas Pilkauskas ir Šeima.

KRIENIŠKOS PASTABOS

Durnas nepirks, o protingas neturi pinigų.

Nedaryk šiandien to, ką reiktų apgailėti rytoj.

Su girta boba susidėsi — daug sarmatos apturėsi.

Pagal Dewey — negerai, kad darbininkai po dolerį demokratam aukoja. Tuo gi tarpu turčiai republikonam tūkstančiais dolerius kloja.

Prof. Krienas

LITERATŪRA ir MENAS

ROKO MIZAROS RAŠTAI

Spalių 22 d., š. m., Bayonne, N. J., įvyko bankietas pagerbimui rašytojo Roko Mizaros sukaktim 25 metų jo literatinio darbo. Aišku, jog šis įvykis nuskambėjo per visą plačią Ameriką. Šio jubiliejaus minėjimo proga mūsų spaudoje labai mažai buvo pasakyta apie rengiamąjį bankietą, patį jubiliejantą, o apie jo raštus veik nė nepaminėta.

Roko Mizaros parašytų ir Amerikoje išleistų yra 12 knygų. Daugelis iš dienraščio Laisvės skaitytojų yra jas skaitę. Bet vėliau atvykusieji iš Lietuvos vargiai turėjo progos susipažinti su visais Mizaros raštais. O kiti ir perskaitę jo raštus, aišku, nepilnai juos suprato. Tą buvo galima pastebėti iš kai kurių skaitytojų Laisvėje išspausdintų "kritikų." Tinkamai kritikuoti raštus ir daryti autoriams pastabas, suprantama, pats kritikas turi būt rašytojas, tik tokių kritikų peržvalga gali būt tiksli.

Mizaros raštai į žvaigių literatų akis pateko Lietuvoje ir iššaukė gražių atsiliepimų. Ten spaudoje, pasirodžiusiose apžvalgose, puikiai įvertinami Mizaros raštai ir aukštai statomas jų autorius, kaipo rašytojas. Žurnale "Prošvaistėje," kurį dar prieš karą Lietuvoje leido ir jame rašė žymiausi Lietuvos rašytojai, tilpo Roko Mizaros raštų recenzija. Ją parašė žymus literatas Julius Butėnas. Ir štai, ką jis sako:

"Atidžiau seką mūsų literatūros gyvenimo faktus ne tik savo krašte, bet ir emigracijoje, yra įsidėmėję Amerikos lietuvių rašytoją, prisidengusį Miko Rasodos slapyvardžiu. Jo netrumpos apysakos daugiausia iš amerikietiško gyvenimo atkreipė taip pat mūsų recenzentų dėmesį, ir viena kita jo knyga susilaukė recenzijų kai kuriuose žurnaluose. Tačiau, kas tasai rašytojas, ne daugeliui težinoma. Pasinaudodamas maloniai suteikta amerikiečio lietuvių veikėjo Dr. A. Petrikos informacija, noriu "Prošvaistės" skaitytojus supažindinti su rašytoju Miku Rasoda, kurio tikra pavardė — Rokas Mizara.

"Ne nūnai yra žinoma, kad daugelis mūsų išeivių, patekę į kultūringą Jungtinių Amerikos Valstybių šalį, turėdami pasiryžimo, galėjo prasikalti į šviesesnį gyvenimą. Žinoma, kad iš eilinių darbininkų angliakasių tenai išėjo gydytojų, advokatų, visuomenės veikėjų. Rokas Mizara kilęs iš Dzūkijos: 1897 m. gimęs Merkinės valsčiuje, Savilionių kaime, mažažemio ūkininko šeimoje. Pradžios mokslą jisai gavo gretimame Makniūnų dvare — pirmiau slaptoje mokykloje, o paskiau privačiai pas dvarininko dukterį Mariją Muiželytę. Patsai prasišvietęs, Rokas Mizara keturias žiemas "daraktoriavo" — mokė kaimuos vaikus. Apie pustrečių metų tarnavo Merkinės valsčiaus raštinėje — iš pradžių sargu, o vėliau ir raštininko padėjėju.

"Prieš pat karą, 1913 m., Rokas Mizara atvyksta į Ameriką. Kaip šiek tiek prasilavinęs, jisai iš pradžių mokosi spaustuvės technikos darbo: 1914 m. dirba "Keleivio" spaustuvėje, Bostone. Tuo metu kartu lanko vakarinę mokyklą ir įstoja į Miko Petrausko vadovaujamą "Gabijos" chorą. Dalyvauja vaidinimuose, daugiausia operetėse. Lanko M. Petrausko Lietuvių Muzikos Konservatoriją ir lavina balsą pas kitataučius dainavimo profesorius. Tačiau dainininku neišėjo. Jisai, pasirodo, turėjo kitą palinkimą, linko į kitą meno šaką — į literatūrą, į spaudą. Nuo 1919 m. Rokas Mizara pradeda dirbti laikraščių redakcijose: 'Laisvėje," Brooklyne, "Vilnyje" 1922—1925 m. Chicagoje. Dirbdamas redakcijose, R. Mizara lanko Lewis'o institutą. 1927 m. buvo išvažiavęs į Argentiną redaguoti tenai leidžiamo lietuvių laikraščio "Rytojaus." 1928 m. grįžęs iš Argentinos, R. Mizara vėl stojo į "Laisvės" redakciją, kur nuo 1933 m. pasidarė vyriausiuoju redaktorium. Be to, 1931 m. penkis mėnesius važinėjo po Sovietų Sąjungą ir savo kelionės įspūdžius aprašė knygoje "Sovietų Sąjunga Penkioliktais Metais 1917—1932."

"Visą laiką R. Mizara aktingas visuomenininkas: dirbo Susivienijime Lietuvių Amerikoje (SLA) ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijoje (ALDLD), kurį laiką būdamas pastarosios pirmininku, Lietuvių Meno Sąjungoje ir Lietuvių Darbininkų Susivienijime (LDS, nuo 1932 m. šios draugijos prezidentas—pirmininkas).

ROKAS MIZARA.

"Trumpus vaizdelius, apysakaites R. Mizara pradėjo rašinėti 1916 m. Stambesnę apysaką "Sliakerį" parašė 1930 m., "Povilą Jurką" 1935 m., "Mortos Vilkienės Divorsą" 1936 m. ir "Ūkanas" 1938 m. Visos šitos apysakos turi per 300 puslapių. Be to, jis yra parašęs keturių veiksmų dramą "Spartaką," jau minėtą knygą apie Sovietų Sąjungą 282 pusl., "Argentina ir Ten Gyvenantieji Lietuviai," 192 pusl.; "Kas Tie Sušaudytieji Keturi Komunistai?" 128 pusl.; "Ar Stebūklai Pagydo?" 64 pusl.; "Kova už Darbininkišką Savišalpą," 59 p.; "Lietuvos Laisvės Draugai ir Priešai"; "Jaunuolių Švyturėlis, Elementorius Vaikams." Taigi iš viso jau 12 pavadinimų. Na, o kur jo suredaguotieji Darbininkų kalendoriai 1925—1932 m., kur bendradarbiavimas ir laikraščiuose, ir "Laisvės" redagavimas? Vienu žodžiu, Roko Mizaros plunksnos dirvoje pasidarbuota nemenkai.

"Kaip iš pateikto R. Mizaros darbų sąrašo ir jo gyvenimo bei veiklos peržvalgos matyti, jisai yra judrus kultūros, visuomenės ir literatūros darbuotojas.

"Iš Lietuvos jaunas nusivežęs į Ameriką gimtinės šalelės ir vargo žmonių meilę, pirmąjį socialinių skirtumų pažinimą, tenai įgijęs daugiau šviesos ir susiformavęs politines pažiūras, pagaliau įsitraukęs į aktingą politinį darbą, susijusį su darbininkų judėjimu, su laiku stojęs net į jo priekį, R. Mizara nelieka trafaretiškas politikanas. Jisai daug skaito politinių, ekonominių ir grožinės literatūros raštų, stebi realųjį gyvenimą ir pats bando rašinėti beletristinius vaizdelius. Iš pradžių tie jo vaizdeliai daugiau reminiscencinio pobūdžio, trumpi ir negilūs. Bet, štai, nuo 1930 m. jisai pradeda rašyti ilgesnius dalykus: tais metais parašo "Sliakerį"."

Dabar Julius Butėnas daro recenzijas visų didesniųjų Mizaros apysakų. Skaitykite atydžiai:

"Lietuvoje R. Mizara, tik kaip Mikas Rasoda (niekas čia tikros jo pavardės ilgai nė nežinojo), tenugarsi 1935 m. Pažangiųjų rašytojų vienas kitas susipažįsta su jo "Povilu Jurka." Tuomet, prisimenu, buvo kalbama: "Žinai, ir Amerikoj išleistas romanas, labai panašus į "Frank Kruk"."

Frank Kruk yra dviejuose tomuose apysaka apie žioplą amerikietį biznierių, parašyta P. Cvirkos, išleista Lietuvoje. Tačiau Cvirkos romane nevisai tiksliai parinktas žioplio biznieriaus tipui graborius, nes graboriai Amerikoje yra gerokai pamokyti ir skaitomi profesionalais, tad į žioplio biznieriaus rolę graborius nėra vykęs tipas.

Kur kas geriau tinka plėšraus ir žioplo Burtono rolei butlegeris Mizaros apysakoje "Povilas Jurka."

Toliaus tėsia Butėnas:

"Na, o tas panašus į P. Cvirkos "Frank Kruką" amerikiečio parašytasis romanas ar apysaka ir yra Miko Rasodos—Roko Mizaros "Povilas Jurka."...

"Kaip ir daugumas, Povilas Jurka iš karto pasidaro karštas ir aktingas veikėjas. Neilgai trukus, jis už dalyvavimą streike patenka į kalėjimą. Jis, atvykęs po Didžiojo karo į Ameriką, ne pilietis, tad jam gręsia deportavimas į gimtinį kraštą, į Lietuvą; bet ten jo taip pat laukia kalėjimas, niekas jo ten su išskėstomis rankomis, kaip komunisto, nesutiks, o priešingai. Bet pasiseka įvairių kraštų intelektualų protestų dėka iš kalėjimo išsivaduoti ir išeiti į laisvę.

"Šioje apysakoje autorius, vaizduodamas daugiausia socialinį ir politinį gyvenimą, pareiškia apsčiai ir politinių, ideologinių minčių, ypačiai vaizduodamas Povilo Jurkos ideologinę brandą. Iš to matyti ir paties autoriaus politinis išprusinimas. Gal net per dažnai operuojama įvairių marksizmo teoretikų mintimis. Betgi šiokia literatūra skiriama skaityti darbininkams, tad ja siekiama ir savotiškos propagandos tikslų, kad ir įvilkus į beletristikos rūbą. Autorius intrigą sugeba įdomiai vystyti.

"Prieš skaitytojo akis iškyla eilė socialinės nelygybės vaizdų. Jisai taip pat tikinamas, kad Amerikos piešiamoji laisvė tėra tik tariama, kad ten irgi viešpatauja kapitalistai, kurie visą gyvenimą įraizgę į savą voratinklį.

KITAS STAMBUS VEIKALAS.

"Sekančiais, 1936, metais išleista nauja R. Mizaros apysaka "Mortos Vilkienės Divorsas." Ši apysaka pažymėtina savo intriga. Skaitai su dideliu dėmesio įtempimu. Joje pasireiškia autoriaus savotiška nostalgija, gimtojo krašto pasiilgimas. Apysakos veiksmo pradžia Lietuvoje, Dzūkijoje...

"Tadas Vilkas, kilęs nuo Birštono, stambaus ūkininko sūnus, iš bėdos turėjęs vesti savo tėvų tarnaitę, nepakęsdamas tos gėdos, kartu su pačia atvyksta į Ameriką.

"Amerikoje tinkamos sąlygos protiškai kilti ne tik vyrui, bet taip pat ir moteriai. Lietuvos kaimo, ypačiai dzūkų, tokia pažiūra: šeimos galva vyras, o pati tik jo tarnaitė, turinti jo klausyti ir nė neklausinėti, ką jis daro ar padarė. Tokios pažiūros, žinoma, ir Tadas Vilkas. Jo manymu, pati turi rūpintis tik pečium ir vaikais, o niekuo kitu neturi teisės savo galvos kvaršinti.

"Bet štai, Amerikoje Morta Vilkienė, sąmoningo darbininko Andruškos raginama, lanko vakarinę mokyklą ir prasilavina. Darbininkas Andruška ją šviečia ir politiškai, traukia iš kaimiškų prietarų pasaulėžiūros. Pagaliau Vilkienė tiek išgudrėja, kad net į uniją (darbininkų profesinę sąjungą) įstoja. Įvyksta streikas. Vilkienė pakliūva į policijos rankas ir paskui į kalėjimą. Net laikraštyje pasirodo streiko fotografija, kurioje kaip tik matyt Vilkienė streiko metu. Vilkienį išėjus iš kalėjimo, vyras parėjęs girtas ją muša. Vienu žodžiu, prasideda nesantaika ir didelis vyro ir žmonos nesutarimas, vienas kito nesupratimas. Pagaliau Vilkas parvažiuoja į Lietuvą, kur esti nužudomas (nužudo brolis).

"Dabar Vilkienė būtų laisva ir galėtų už kito tekėti, bet jai sunku gauti divorsą, kadangi kitos moterys, ypačiai Galinienė, leidžia kalbas, esą Vilkienė savo vyrą nužudžius, kad ir ne ji pati, tai bent josios planu tai padaręs jos tėvas.

"Intriga susipainioja iki teismo. Šia apysaka R. Mizara labai artimas garsiesiems Amerikos rašytojams: Upton Sinclairiui, Teodorui Dreiseriui. Jisai, kaip ir anie, moka gerai vystyti intrigą ir atmiešti politine agitacija."

Julius Butėnas, žymus biografijų ir knygų recenzijų rašytojas *Roką Mizarą* pavadino greta *Upton Sinclairio* ir *Teodoro Dreiserio* — greta pasauliniai garsių rašytojų. Garbė pažangiajam Amerikos lietuvių judėjimui, išsiauklėjusiam puikų rašytoją Mizaros asmenyje, garbė dienraščiui Laisvei turėti redaktorium Dreiseriui-Sinclairiui prilygstančią figūrą.

Norime priminti, kad knyga "Mortos Vilkienės Divorsas" autorius Mizara apdovanojo Laisvę 25 metų jos gyvavimo proga. O Laisvė tąja apysaka apdovanojo savo skaitytojus irgi tąja pat proga.

Žiūrėkime, ką sako Butėnas toliau:

KŪRINYS APIE AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESIJONALIJĄ.

"Pagaliau, pastaroji R. Mizaros apysaka "Ūkanos," pasirodžiusi 1938 m. ir susilaukusi mūsų spaudoje (net katalikiškoje) atitinkamo dėmesio...

"Apysakos intriga taip pat patraukli, kaip ir kitų R. Mizaros apysakų. Čia taip pat apstu ideologinio, politinio elemento. Vaizdžiai parodoma aplinkiniai daktaro Rudžio ankstesnieji draugai, kurie dėjo viltis, tikėdamiesi iš jo susilauksią savo intelektualinio vadovo, kuris jiems paskaitys paskaitų, referatų apie laisvamanybę, apie socializmą. Parodomas susipratęs darbininkas Čiaplikas, sveikos nuovokos ir logikos žmogus. Jisai niekur nepataikauja daktarui Rudžiui, o į jo visus veiksmus ir poelgius žiūri kritiškai. Atrodo, kad ir autoriaus tendencija bus buvusi parodyti, jog vadinamieji profesionalai negali būti sekmingi kovotojai, proletariato vadovai. Iš "Ūkanų" matome, kaip daktaras, tokios, palyginti, savarankiškos profesijos žmogus esti aplinkybių sugniuždomas. Darbininkas turi darbo — dirba, neturi — bedarbis. Bet jis kompromisų su savo sąžine taip greitai nedarys: jis neiškilęs aukštai, ir jam nebaisu pulti žemai. Kas kita su inteligentu: daktarui Rudžiui nesinori grįžti atgal į anglių kasyklas ir būti atspariam prieš visokius reakcionierius. Atrodo, kad "Ūkanų" autorius bene bus turėjęs pagrindinę šitą tendenciją.

"Ne mūsų uždavinys nagrinėti šičia "Ūkanų," lygiai kaip ir kitų R. Mizaros apysakų, šalutinius personažus, kurių sukurta nemaža ir būdingų. Čia tik turėjome tikslą supažindinti skaitytojus su lietuvių kairiosios literatūros pastangomis Amerikoje. Kaip matome, vieno autoriaus nemaža pasidarbuota."

Tai tokią apžvalgą davė Butėnas žurnale "Prošvaistėj" apie mūsų rašytoją Roką Mizarą. Kaip matome, Butėno labai gražiai apibūdinti Mizaros gabumai, talentas, nepaprastas darbštumas ir pasiryžimas.

Šukaktim 25 metų literatinio darbo mes sveikiname Mizarą ne tik kaipo talentingą rašytoją, bet ir kaipo puikų kalbėtoją-oratorių, sekmingą organizatorių ir gabų vadą pažangiosios Amerikos visuomenės. *P. Buknys.*

P. S. Visi čia suminėti Mizaros kūriniai yra Laisvės knygyne, — kurie dar neturėjote progos su jais susipažinti, prašome dabar juos įsigyti. *P. B.*

Detroit, Mich.

Kaip Balsuoti Lapkričio 7 d.

Nors kiekvienas pilietis saviškai sprendžia balsavimus, bet nėra joks prasikaltimas savo mintis pareikšti, su kuo sutinki ir su kuo nesutinki, kaip tai, ypatų bei partijų pasidalinime už ką balsuoti.

Michigan valstijoj, kaip žinoma, bus renkama urėdai valstijos, Wayne apskričio ir daugelis urėdų Detroito ir priemiesčių. Todėl piliečiai turės atydžiai peržvelgti balotus ir už kurią ypatą atiduoti balsą bei konstitucijos pasiūlijimus.

Aš manau, kad mažai rasis, kurie nesuprastų, kad prez. F. D. Rooseveltas yra atlikęs daug pagirtinų darbų dėl plačios Amerikos visuomenės ir jis būtinai reikalingas vėl išrinkti dėl sekamų keturių metų tarnystės. Todėl, 7 d. lapkričio, kiekvieno pareiga balsuoti už prez. F. D. Roseveltą ir Mr. Truman.

Balsavimo balotai šiais rinkimais yra atskirti nuo pilno baloto, tai yra, prezidento ir vice-prezidento balotas tik du vardai kiekvienai partijai, o visuotinas balotas irgi paskirai, kai balsuosi ant pilno baloto, tai nepamiršk, kad turi balsuoti ir ant paskiro prezidento baloto, nes kitaip prezidento balotas liktų nebalsuotas.

Balsuodami piliečiai už pilną balotą nepadarys klaidos, jeigu ir ištisai už demokratų tikietą balsuos, nes ten sudėti dauguma liberališkų kandidatų.

Apie kitus kandidatus nemanau daug kalbėti, nes pilietis turėtų pasekti nurodymus UAW, CIO kandidatų surašo. Politinis Veikiantis Komitetas labai daug deda pastangų, kad pravedus piliečiams aiškų kelią dėl išrinkimo liberališkų valdininkų.

Taipgi gerai įsitėmykite, kad pasiūlijimas No. 4 būtų balsuojamas prieš, nes tai suvaržymas valstijos piliečiams teisių. Kiti pataisymai, kaip tai No 1, 2 ir 3, visi geri sumanymai. No. 5 ir 6, galima balsuoti, kaip kam geriau atrodo. Todėl, lapkričio 7 d., balsuokime už demokratus, tik nepamirškime, kad prezidento balotas reikės balsuoti paskirai.

J. K. Alvinas.

Susidarė naujas Rumunijos ministerių kabinetas, kaip sako Berlynas.

Japonai siunčia daugiau lėktuvų į Filipinus prieš jankius.

Pertraukose mūšių Sovietų korespondentai naudojasi proga išleisti batalijono laikraščius. Čia matome du kariškius išleidžiant lapą rytiniam frontui. (Federated Pictures).

Jonas Marcinkevičius

Klebonas Morkūnas

(Tąsa)

— Gerai, vyrai, puiku, — pradėjo rimtai klebonas. — Žalgirio vardu pasivadinote, tai žinote! Kas senovėje sumušė vokiečius? Vytautas! Mūsų didysis Vytautas. O Kęstutis? Lauk juos iš Lietuvos! Teisingai "žalgiriečiai." Senovėje vokiečiai lietuvius skriaudė. Jie degino pilis, jie daug žemių iš mūsų išplėšė. Teisingai "žalgiriečiai!" Jei ne kryžiuočiai, jei ne gaisrų pašvaistės, šiandien Lietuva būtų didelė, galinga valstybė! Aš žemaitis, vyrai! Oi kaip aš nekenčiu tų!...

Jis nutilo. Jo veidas virpėjo. Partizanai nenuleido nuo jo akių, aiškiai matydami, kad klebono žodžiai eina iš pat širdies gilumos.

— O mes, klebone, ir kovojam, kad Lietuva vėl būtų didelė ir galinga.

— Sveikinu. Teisingai darot, panie. Kas mūsų, tai mūsų! Būčiau jaunesnis, tai pamatytumėt!

—Ot, kad visi kunigai šitaip galvotų, — lyg pats sau tyliai ištarė aukštasis partizanas...

— Nebūk teisėjas, panie, — pyktelėjo klebonas — nebūk. Jie klysta — jie ir atsakys... Prieš dievą atsakys!... O kai supras — kalbės taip, kaip aš....

Įėjo Malvina su lekštėmis.

— Kad nieko gero...

Tyliai nužvelgdama kiekvieną atskirai, ji padėjo ant stalo marinuotų grybų, duonos, butelį naminės ir plonai papjaustytų lašiniukų.

— Prašom, panie, kąskit, — graudžiai šyptelėjo Morkūnas, — kiaulę seniai beskerdėm, raguolių nebevalgom...

Partizanai išgėrė po stiklą ir ėmė pasakoti įvairius partizaninio gyvenimo nuotikius. Vienas papasakojo, kaip valstietis veždamas vokiečiams viso kaimo "valstybinę" duoklę — kiaulę, atidavė "žalgiriečiams" ir gavęs iš jų raštelį, jog valstybinė duoklė sumokėta tikriesiems šeimininkams, įsoko į vežimą ir šūktelėjo: "Valgykit kiaulieną ir muškit fašistieną". Antrasis — kaip nuginklavo policininkus ir paleido, liepęs pranešti vokiečiams, kad jie žiopliai ir nebekels prieš partizanus ginklo. Klebonas čia garsiai juokėsi, čia vėl rimtai susikaupęs klausės ir negalėjo atsigėrėti jų drąsa ir sumanumu. "Svarbiausia, — galvojo jis, — kad jie lietuviai, svarbiausia, kad jie pasišventė ne dėl pinigų, ne dėl kerštо, o dėl idėjos. O aš mylėjau Lietuvą geltoną, žalią, mylėsiu ir raudoną...

Klebonas pastebėjo, kad partizanai nutyla, įsiklauso ir susižvalgo; jis suprato, kad jie jaučiasi lyg vejami, bet tai nebuvo baimė, o tik atsargumas.

— Bet majoras Šmelingas neseniai grąsino esą jus visus išgaudys, — tarė klebonas, stebėdamas, kokį įspūdį tas posakys padarys partizanams.

— Per trumpos jo rankos, klebone,— atsakė aukštasis rimtai.

— Na, na, panie, būkit atsargus.

— O gi štai jo mauzeris! — išdidžiai pliaukštelėjo per makštį trumpus kailiniukus vilkįs žalgirietis.

— Majoro Šmelingo? — nustebo klebonas.

— Taip.

Ištraukęs iš makšties mauzerį, partizanas parodė jį klebonui.

— Vieną naktį buvom užpuolę jo štabą, — tarė tretysis. — Vos ištrūko vienmarškinis.

— Dėl to jis taip ir niršta, kad vos kutosus išnešė, — nusijuokė ketvirtasis.

— Gerai, gerai, įsidėk tą ginklą, — kratėsi klebonas, tartum jam būtų gyvatę atkišę. — Nemėgstu aš ginklo!

— O mes vokiečių ginklais ir kariaujam.

— Neseniai visą vokiečių kuopą nuginklavom, — pridūrė aukštasis ir jo akys sublizgėjo. — Du sveikus pabūklus atėmėm.

— Pabūklus? O šaudyt, panie, ar mokat?

—Aš artileristas! — tarė tretysis, godžiai kramtydamas rauginto agurko gabalą.

— Dėl teisybės reikėtų kovoti protu,— tarė klebonas ir primerkė akis.

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

Aukavo Drabužių Dėl Lietuvos Žmonių

Labai malonu pažymėti, kad mūsų geros valios draugai ir draugės duosniai aukavo švarių, gerų drapanų ir čeverykų dėl Lietuvos žmonių pagelbos. Draugai Smalsčiai, nors priemiestyj gyvena, bet jie visuomet ir savo ir nuo pažįstamų atveža drabužių bei vieną ar kitą daiktą aukauja.

Štai, kurie gausiai aukavo ir kiti, nuo savo kaimynų gavę, pridavė gerų drabužių ir čeverykų: J. M. Ginaičiai, E. N. Grabauskai, A. P. Jakščiai, Juozas Galinskas sutaisė 7 poras čeverykų, A. Adomaičiai, Ališkevičiai iš Dearborn, Michigan, dr. Palevičių šeima ir daug gautų drabužių pridavė komitetui: D. Grina, M. Prieš-gintienė, M. Marozas, M. Ratkus, Eva Jeski, Jarušinskai, Eva Vegelienė, Marė Valatkienė, Kazys Masys, P. A. Gyviai, J. Draugelis, J. O. Maskeliai per d. Litvinus pridavė savo ir Walterio Gugo šeimos gerų drabužių. M. Padolskis, A. Jasiukas, Kazys ir Eva Juodaičiai, Agota Kerutienė, F. Druchus, St. Egnotas, F. Gustaitis, P. Vilnienė, F. S. Nakai, J. Liminskas, M. Vaitkevičienė, Juozas ir Domic. Mockai, N. Astrauskienė, J. M. Alvinai, Dam. Rugienis, A. Miskevičienė ir Mikolas Birunas.

Daugelis čia paminėtų draugų bei draugių yra pridavę pilnai išvalytų ir sutaisytų drabužių ir čeverykų, tai labai nuoširdus darbas. Taipgi keletas draugų daug prisideda, atveža surinktus drabužius į siuntimo centrą, 1318 Cass Ave. Ketvirtadieniais, daugiausia pasitarnauja Joseph York, dr. Palevičius, J. Aranauskas, J. Ginaitis ir A. Jakštys. Labai ačiu jiems už simpatiją ir patarnavimą.

Jeigu kurių draugų bei draugių vardai bus praleisti ar pravardės negerai užrašytos, praneškite mums, tai bus pataisyta.

Prie progos, noriu pažymėti ir tą, kad man teko matyti kitų sriovių laikraščiuose, būk Lietuvos žmonės tų aukotų drabužių negaus, tik pasinaudos kitataučiai, tai aukodami drabužius įdėkite į kišenę parašytą vardą bei antrašą, tai tikrai gausit padėkos laišką už kiek laiko. Žinokite, kad tas darbas užima ilgoką laiką, kolei pasiekia žmones Lietuvoje. Todėl neklausykite klaidingų informacijų, o šelpkime Lietuvos žmones, kaip kas gali ir už tai gausime didelę padėką nuo Lietuvos žmonių.

M. Alvinienė.

Darbuokimės Laikraščių Vajuj

Kaip jau žinome, kad Vilnies ir Laisvės dienraščių vajus prasidėjo nuo 1 d. spalių ir gali būt, kad tęsis iki Naujų Metų, tai laiko mažai dėl tokio didelio ir svarbaus darbo. Bet tą darbą galima pagerinti ar palengvinti kooperuojant bendrai su vajininkais štai kaip: Pirmas dalykas, mes, žinodami savo pažįstamą ar draugą, kuris neskaito Vilnies ar Laisvės, bandykime mandagiai pakalbinti ir nurodyti laikraščių svarbą; gaukime nors vieną skaitytoją. Galite patys nusiųsti į laikraščių raštinę, o jeigu geriau jums priduoti ant vietos, tai galite priduoti mūsų vajininkei Smitrevičienei ar Sąryšio sekr. J. Alvinui. Jeigu negalite patys užrašyti, tai praneškite.

Prie vajaus galima prisidėti keliais būdais, padedant dirbti. Jeigu turi savo pažįstamą kitame mieste ir nori jam užrašyti laikraštį, tai gali kreiptis pas Mariją Smitrevičienę, 9196 Lane, tel. Vinewood 1-2702. Taipgi, visados jums patarnaus Sąryšio sekr., J. Alvinas, 12136 Monica, tel. Northlawn 1994. Atsiminkime, kad laikraščių platinimas yra svarbus visuomeninis darbas ir dalis visuomeninės kovos. Kas gerą laikraštį platina, tai atlieka apšvietos masinį darbą. Todėl, stokime ir dirbkime dėl Vilnies ir Laisvės.

Iš Politinio Veikimo

UAW, CIO, Politinio Veikimo Komitetas dirba su dideliu pasišventimu, skleidžia agitacija už Demokratų Partijos tikietą, už prezidento Roosevelto išrinkimą. Mes, lietuviai, irgi kiek galim, tiek dirbam dėl to reikalo. LLD 52 kp. turėjo prakalbas, gal dar suspės ir kitas surengti iki lapkričio 7 d., bet mes turime daugiau kalbėti mūsų susirinkimuose ir Radio Kliubas turėtų gyviau žmones agituoti už prez. Roosevelto išrinkimą. Gaila mūsų pilietinių kliubų, kad ten politinis klausimas yra svetimas.

Serga J. Butenienė

Draugė J. Butenienė serga po operacijos St. Mary ligoninėj, girdėt, kad laipsniškai eina geryn.

Manau, greit grįš į namus, 2687 Hooker St. ir ten mes galėsime aplankyti. Draugė Butenienė yra narė mūsų pažangiųjų organizacijų ir daug darbuojasi Lietuvai Pagelbos Teikimo Kom. centre ir kitur. Linkiu jai greit ir gerai susveikti.

Alvinas.

BURMOJ ANGLAI STUMIA JAPONUS ATGAL

Ceylon. — Anglų kariuomenė pastūmė japonus dar dvi mylias atgal palei Myitkyinos - Mandalay geležinkelį šiaurinėje Burmoje.

Italijoj amerikiečiai atmetė atgal kelias vokiečių atakas į pietus nuo Bolognos didmiesčio.

Great Neck, N. Y.

Korporalas Vanagas Pasižymėjo

"Great Neck News" iš spalių 27 dienos aprašo lietuvio kapralo Antano Vanago pasižymėjimus už karo laimėjimą. Antanas Vanagas yra sūnus Mr. ir Mrs. John Vanagų, 192 Steamboat Rd., Great Neck.

Jis tarnauja ant milžiniško bombininko "Liberator B-24," kurių orlaivynas veikia iš Italijos prieš mūsų priešus. Kol Rumunija prieš mus kariavo, tai šie bombininkai atakavo ten žibalo šaltinius ir geležinkelių mazgus Buchareste.

Kartą Antanas Vanagas ir jo draugai skrido bombarduoti Buchareste gelžkelių mazgą. Bombininkai nebuvo apsaugoti savų mūšio lėktuvų. Ant jų užpuolė apie 90 priešo mūšio lėktuvų, kad neprileidus prie Bucharesto.

Vokiečių mūšio lėktuvai buvo ginkluoti raketinėmis kanuolėmis ir kitokiais naujausiais įrengimais. Prasidėjo baisus mūšis, kuris tęsėsi apie valandą ir pusę. Jis baigėsi tuo, kad amerikiečiai sunaikino apie 40 priešo lėktuvų, patys neteko tik 7 bombininkų, numetė bombas ant gelžkelių ir sugrįžo atgal.

Šis ir daugelis kitų jų žygių buvo įvertinti aukštosios karo komandos ir jie apdovanoti garbės ženklais, jų tarpe ir Antanas Vanagas gavo "Distinguished Unit Badge."

Garbė jaunam kovūnui, kuris drąsiai ir pasišventusiai kaunasi už mūsų visų reikalus.

Raudonarmiečiai, užimdami Vengrijos miestus Tedelį ir Kecskemetą, užmušė 3,000 vokiečių ir vengrų.

Elizabeth, N. J.

Visi už Rooseveltą!

Jau rinkimai, 7 d. lapkričio, čia pat. Rinksime prezidentą ir kitus šalies viršininkus. Republikonai, visoki reakcionieriai kraipo faktus, kabinėjasi, leidžia visokius blofus, kad tik nugalėjus Rooseveltą, kad išrinkus T. Dewey, kad išstūmus F. D. Rooseveltą iš prezidento vietos ir karo laimėjimo komandieriaus, kad išrinkus savo kandidatus į kongresą ir senatą.

Bet mūsų kolonijoj lietuviai ir amerikiečiai, darbininkai ir visi žmonės, mylinti laisvę ir demokratiją, supranta tuos republikonų skymus ir savo balsus atiduos už Rooseveltą ir jį remiančius kandidatus.

Atmename mes tą, ką žadėjo republikonas Hooveris ir ką žmonės gavo, kai jis tapo šalies prezidentu. Atmenam apie jo "dvi vištas" puode ir "automobilius" kiekviename garadžiuje. Atmename, kokia baisi bedarbė buvo prie jų, kaip žmonės vargo, kaip laužuose gyveno!

Taipgi iš pono Dewey kalbos, apie užsienio politiką, jau aišku, kad jam prezidentaujant nebūtų galima sekmingai karas užbaigti ir taip dalykus tvarkyti, kad įsteigus pastovią taiką.

Aišku, kad jie imtųsi reakcijos žygių, pultų visus, kas tik nepatinka ponams Dewey ir Hooveriui — unijas, darbininkus, komunistus ir kas tik nepritaria jų politikai.

Prie Roosevelto administracijos daug progreso padaryta, daug atsiekta ir jam būnant toliau prezidentu dar daugiau galima atsiekti. Todėl, visi ir visos, 7 d. lapkričio balsuokite už Roosevelto kandidatūrą ketvirtam terminui į prezidentus ir už visus pažangius kandidatus.

J. Wizbar.

PAPRASTI DARBININKAI

Greit Reikalingi

BETHLEHEM, Pa. PLANT

of the

BETHLEHEM STEEL COMPANY

Geros Mokestys Pradžiai
Puikiausi Būtai
Progos Paaukštinimams
Transportacija Apmokėta.

Kreipkitės Tuojou Į

U. S. E. S. OFISUS

87 Madison Avenue, New York City

ar į

U. S. E. S. ATSTOVĄ

102 CHAMBERS STREET, NEW YORK CITY.

(263)

TAUTOSAKA

Kas nedirba, mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia.

Vilkas per paslus netunka.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street

kamp. Inman St., arti Central Skv.

CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKAS

TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ)

Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

Kasdien Turime

KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

J. GARŠVA

GRABOROUS-UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI ŠERMENINĖ

(KOPLYČIA)

Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.

231 BEDFORD AVENUE

BROOKLYN

Telephone: EVergreen 8-9770

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. VIrginia 7-4499.

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes egzaminuojam akis, rašome receptus, napiešiam planus.

Darome ir pritaikome akinius kada reikalingo

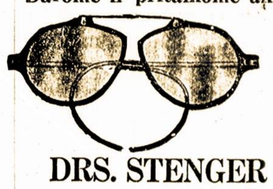

(Mes esame darę regėjimo pataisymus viršaus 500 daktarų ir kitokių profesijų žmonėms, taipgi jų šeimoms ir jų pacijantams.)

DRS. STENGER & STENGER

OPTOMETRISTS

394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y

Telephone Stagg 2-8342

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

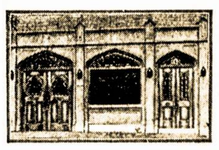

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. ✚ BROOKLYN, N. Y.

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumai, Chroniški Skaudulial, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių, kraujo ir šlapumo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS.

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS IŠTYRIMAS $2.

DR. ZINS (Įsist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

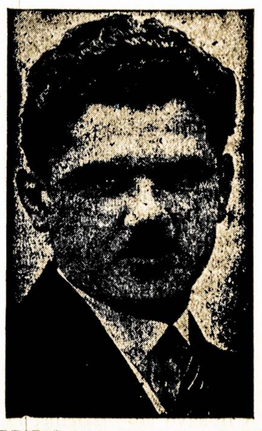

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

CLEVELANDO ŽINIOS

Spalių 15 d. įvyko LPT Komiteto susirinkimas, kuriame pasirodė iš specialių kom. drabužių rinkimui, jog darbas pradėtas, o kuomet yra kas nors veikiama, savu laiku esti ir pasekmės. Iš surinktų drabužių, ne tik Clevelande, bet ir kitose kolonijose pasireiškia stoka kelnių, todėl Clevelando komitetas užsibrėžė sukelti tiek pinigų, kad nupirkti bent 50 porų kelnių ir pasiųsti kartu su kitais surinktais drabužiais.

Draugė Romandienė pranešė, jog jinai jau turi tam tikslui surinkus virš $10. LDS moterų kp. parengime, spalių 21 d., kom. pirmininkui J. Z., paaiškinus reikalą, surinkta aukų apie $23. Su šia diena tam tikslui jau yra surinkta apie $75. Visų aukotojų vardų šiuomi laiku po ranka nieturiu, todėl paskelbsiu vėliau, juos visus surinkęs.

Ohio Lietuvių Konferencija

Vietinis Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas rengia plačią visų Ohio lietuvių konferenciją, kuri įvyks lapkričio (Nov.) 19 d., White Eagle svetainėje, 8315 Kosciuško Ave. Konferencija prasidės 10 val. ryte. Masinis mitingas ir visas muzikalis programas prasidės 6 val. vakare. Muzikalį programą išpildys Moterų Kliubo ir Lyros Chorai, taipgi mūsų žymiausi vietiniai solistai: J. Krasnickas, E. Stefanko ir V. Čypiutė. Kalbės vienas iš gabiausiųjų Vilnies redaktorių, drg. F. Abekas.

Svarbiausi tikslai šios konferencijos yra karo pastangų rėmimas visais galimais būdais, o antra, Lietuvos žmonėms teikimas pagelbos. Gali būti, jog iki mūsų konferencijos dienos, paskutinis nacių plėšikas bus išgrūstas iš Lietuvos žemės, tuomet mes ištikrųjų turėsime reikšmingas iškilmes.

Kadangi Lietuvos žmonių šelpimas priklauso lygiai visiems Amerikos lietuviams, nežiūrint jų skirtingų pažiūrų bei įsitikinimų, todėl į šią konferenciją mes kviečiame visas mums žinomas organizacijas, nežiūrint jų pažiūrų. Mes manome, jog kiekvienas lietuvis turėtų ateiti į šią konferenciją ir pareikšti savo nuomonę, kaip ir kokiu būdu mes galėtume suteikti našesnę paramą Lietuvos žmonėms.

LPT Komiteto pirm.,
J. Žebrys.

PIRKITE KARO BONUS

Kepame Tikrą Lietuvišką Duoną Ir Visokius Pyragus Bei Keiksus

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS. Tel. EVergreen 4-8802

Klausyk, Mateušai!

Mateušai, aš dar labai rimtai prašau tavęs, kaipo savo vyro, klausyk manęs, vartok Deksnio Galingą Mostį. Juk jau viską bandei dėl savo reumatiškų skausmų, kurie tave kankina jau kelinti metai. Tu man įkirėjai iki gyvo kaulo, aš nežinau ar tu jauti ar ne, kad tu dabar palikai toks piktas, priežasčių ieškodamas, o prieš oro permainą tai tikras širšė. Mateušai, jeigu nori su manim ilgiau gyventi, tai klausyk manęs. Tuojaus pradėk vartoti Deksnio Galingą Mostį, aš labai daug girdėjau pagyrimų nuo skirtingų žmonių apie Deksnio Galingą Mostį.

Tu žinai, kad aš ir tu yra vienas kūnas, tik dvi dūšios.

Aš, kaipo tavo ištikima moteris rūpinuos apie tave kiek tik aš išgaliu, ir aš manau reikale ir tu rūpinsies apie mane. Velinu tau greičiausiai pasveikti, Tavo Prisiega.

Sveikata brangiausias turtas pasaulyj. Be sveikatos nemiela nei gyventi. Jeigu tamstą kankina REUMATIŠKI SKAUSMAI, prieš oro permainą jauti DIEGLIUS ir NESMAGUMĄ, RANKŲ, KOJŲ SKAUDĖJIMĄ IR TIRPIMĄ, ATŠALUSIAS KOJAS,—nelauk ilgai, kad nebūtų per vėlu, ale tuojaus pradėk rūpintis apie savo sveikatą. Tamsta esi kapitonas ir valdovas ant savęs, tai ir žiūrėk ir rūpinkis apie save. Tamstos pažystami ar kaimynai neprivers tamstos, pats ir tik pats turi rūpintis apie save. DEKSNIO GALINGA MOSTIS yra naujai pagerinta ir sudaryta iš skirtingų kraštų švieto, skirtingų žolių šaknų ir aliejų. Turi savyje galingą šilumą, šildydama galingai, greit ir stebėtinai, pagelbės nuo minėtų skausmų.

Virš 20 metų kai tūkstančiai šeimų vartoja DEKSNIO GALINGĄ MOSTĮ. Pasekmės yra taip geros, jog turime tūkstančius laiškų iš skirtingų kraštų, kuriais žmonės dėkuoja už mostį ir tokių laiškų vis daugiau ateina kasdieną.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim.

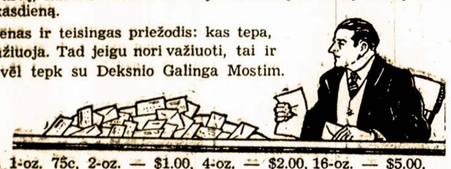

Kaina 1-oz. 75c, 2-oz. — $1.00, 4-oz. — $2.00, 16-oz. — $5.00.

PASARGA: Neimkite nei jokių kitų pasiūlymų, bet visada reikalaukite ir žiūrėkite, kad būtų užrašyta:
Tai tik taip aplaikysite tikrąjį Dekens Ointment.

DEKEN'S OINTMENT

Pinigų nesiųsk tik parašyk savo vardą, pavardę ir antrašą ir pažymėk už kiek ir kiek Deksnio Galingos Mosties reikalauji ir pasiųsk mums šitą pagarsinimą, užmokėsi paštoriui C. O. D., kada atneš Galingą Mostį.

Reikės primokėt kelis centus už persiuntimą.

.....Deksnio Galinga Mostis	1-oz.	75c
.....Deksnio Galinga Mostis	2-oz.	$1.00
.....Deksnio Galinga Mostis	4-oz.	$2.00
.....Deksnio Galinga Mostis	16-oz.	$5.00

Vardas ir pavardė .....

Gatvė ir numeris .....

Miestas ..... Valstija .....

DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. BOX 666, NEWARK 1, N. J.

Baltimore, Md.

Na, Dabar, tai Jau Nugązdino! Ar jūs žinote, kad Stalinui gręsia didelis pavojus?

Na, kas pasidarė? Nagi pasiskaitykite, ką rašo The Catholic Review, savaitinis žurnalas of the Archdioceses of Baltimore and Washington. Catholic Review sako: "We can be silent no longer..." Toliaus katalikų žurnalas rašo: "We must no longer hide our heads in the sand..." ir dar toliau: "We must keep our heads up and speak our mind..." Matote, kas darosi? Ar jūs manote, kad Stalinas dabar galės nakčia užmigti? Atrodo, kad Amerikos klerikalai gal pavaduos Hitlerį, nes Hitleris jau dantį atkando "bemušdamas Staliną," tai dabar imsis klerikalai už darbo. Jie, klerikalai, pasižada galvas iš pieskų ištraukti ir "up, up ir up!"

Bet kas pasidarė, Kodėl klerikalai taip įsiuto ant Stalino? Kodėl iki šiolei jie laikė galvas į pieskas sukišę? Nagi, va už ką klerikalai pyksta ant Stalino, klerikalų žurnalás rašo: "The repeated attacks by leaders in Soviet Russia on Pope Pius XII and the Papacy show which way the wind is blowing..."

Matote, iki šiolei visa klerikalija manė, kad Hitlerio vėjas pūs per visą sovietiją, o dabar jau pamatė, kad Stalino vėjas pūs per visą Vokietiją. Kada Hitlerio vėjai pūtė per sovietiją, tai klerikalai laikė galvas sukišę į pieskas, o kada Stalino vėjas jau pradėjo pūsti per Vokietiją, tai klerikalai ištraukė galvas iš pieskų ir pradėjo rėkti "givalt!"

Sovietų spauda atakuoja vatikano Pijų ir turi pamato, už ką jį atakuoti. Sovietų spauda kartais parašo, kad Pijus per daug susirišęs su Ispanijos diktatorium Franko.

Pijus padovanojo diktatoriui Frankui popiežiaus kryžių už tai, kad diktatorius Franko pavergė Ispanijos liaudį, žinoma, įskaitant ir katalikus darbininkus. Jungtinės Tautos kovoja prieš visuotiną fašizmą, o Pijus XII apdovanoja kryžiais fašistinį diktatorių Franko.

Kaip matome iš pranešimų, tai diktatoriui Frankui irgi jau ateina paskutinė ir sūdna diena. Revoliucinė ugnis jau pradėjo Franko padus svilinti.

Jeigu Catholic Review rašo, kad klerikalai jau ištrauks galvas iš pieskų ir eis į vainą prieš Staliną, tai negalima kaltinti visų eilinių katalikų, nes visi gerai žinome, kad taip popiežius, Franko, Hitleris ir Mussolinis, — visi jie yra demokratijos priešai, visi jie norėjo laikyti liaudį pavergtą.

Jeigu klerikalų spauda taip bjauriai rašo, tai irgi gerai žinome, kad tie, kurie taip rašo, tai pertekliuje gyvena, todėl jie ir nori palaikyti pertekliaus sistemą sau.

Ar jūs, katalikai darbininkai, pertekliuje gyvenate? Kodėl laikotės už savo vadų skverno ir kartu atakuojate tuos, kurie kovoja, kad sistema būtų gera ne keliems, bet visuomenei?

Jei norite, kad sistema tarnautų visuomenei, tai padarykite tą, ką jūsų vadai žada padaryti, — ištraukite galvas iš pieskų ir laikykite jas "up!"

Vitkus.

Amerikietis greit su vokiečiu susidraugaus; anglas greit su juo darys biznį, bet rusas vokietį suvaldys, — sako maršal. Timošenko.

PAJIEŠKOJIMAI

Aš, Julė Valatkevičiūtė, Seinų apskr., Rudaminos Valsčiaus, Rosurso kaimo, pajieškau Jono ir Vinco, pusbrolių ir Adelės ir Aldonos Valatkevičių. Jų tėvas Jonas, gyveno ilgą laiką Brooklyne, kuris jau yra miręs. Prašau atsišaukti, arba kurie žinote apie juos, malonėkite pranešti, nes turiu svarbų reikalą. Julė Rekštys, RR No. 4, Tillsonburg, Ontario, Canada. (259-261)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI | HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA VYRŲ

NUOLATINIS DARBAS
KARO METU IR PO KARO DARBAS
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
GERA ALGA
Išsilavinimo Nereikalaujama
Reikalingas U.S.E.S. Pareiškimas
Kreipkitės Asmeniškai
Pequanoc Rubber Co.
MAIN ST. BUTLER, N. J.
(261)

PASIUNTINIAI
BERNIUKAI, VYRAI,
MINIMUM AMŽIUS, 16.
Būtinai pramonei. Jūs esate greit reikalingi.
PILNAM IR DALIAI LAIKO.
Rytais ar po Pietų.
Linksmas, lengvas lauko darbas. Mes galime paskirti praktiškai bile laiku valandas.
Kreipkitės Su Pirmadieniu iki Penktadienio 9 A.M. iki 5 P.M.
R.C.A. Communications Inc.
66 Broad St. (Arti Wall), N. Y.
7 Central Park W. (Columbus Circle)
ar Chrysler Bldg., 405 Lexington Ave.
(260)

MEDŽIO APDIRBIMO FABRIKUI REIKIA
MOULDERIŲ
DARBININKŲ PRIE MAŠINŲ
VYRŲ PRIE PATAISYMŲ
PAPRASTŲ DARBININKŲ
PAGELBININKŲ
GERA ALGA. DAUG VIRŠLAIKIŲ
ECKENROTH & CO.
901 EAST 5TH ST., N. Y. CITY.
Važiuokite 8th St. Crosstown Autobusu. (261)

VYRAI
Mokytis maisto apdirbimo
APMOKAMOS VAKACIJOS; BONAI
VIRŠLAIKIAI
BOWEY'S, INC.
771 BEDFORD AVE.
BROOKLYN.
(260)

BALTIMORE & OHIO R.R.
Turi Vietų
PAPRASTIEM DARBININKAM
IR
TROKŲ VAIRUOTOJAMS
KREIPKITĖS Į ROOM 202
24TH & CHESTNUT STS.,
PHILADELPHIA, PA.
(260)

VYRAI—FABRIKO DARBAS.
NUOLAT. $35 UŽ 48 VALANDAS.
WELAST TEXTILE CO.,
121 WEST 19TH ST.
(260)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS | MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

PUIKIAUSIOS PROGOS
PAS
MUELLER'S MACARONI CO.
180 BALDWIN AVE., JERSEY CITY 6
PILNO LAIKO DARBAI PRASIDEDA
25 Moterim—Pakavimo Dept.—Dieniniai šiftai.
2 Moterim — Produkcijos Dept. — 12 Vidurnakčio iki 8 a. m.
3 Moterim — Produkcijos Dept. — 4 p. m. iki 12:30.
10 Vyrų — Visuose Departmentuose Abelnas Aptarnavimas — Dieniniai Šiftai.
2 Vyram — Produkcijos Dept. — Dieniniai Šiftai.
4 Vyrai — Krovikai — Dieniniai Šiftai.
DALIAI LAIKO DARBAI
10 Moterų ar Merginų — Pakuotojų — 7:30 a. m. iki 12 pietų.
10 Moterų ar Merginų —Pakuotojų — 1 p. m. iki 5:15 p. m.
25 Moterų ar Merginų — Pakuotojų — 5 p. m. iki 9 p. m.
2 Vyram — Abelnas Aaptarnavimas — 6 p. m. iki 12 p. m.
Prisilaikoma WMC Tašyklių
PATOGIOJE VIETOJE, ARTI JOURNAL SQUARE
(259)

VYRAI-MOTERYS
Patyrimas Nereikalingas
VISOKIE ĮVAIRŪS
LENGVI FABRIKO DARBAI
ELEKTROS PAJĖGOS PRESAI
KOJINIAI PRESAI
KEIBELIŲ PATIKRINIMAS
SUSTATYMO DARBAS
IŠSIUNTIMŲ RŪMUI
Nuolat, Išlėto, Lengva.
GERA ALGA.
EMELOID CO., INC.
287 LAUREL AVENUE,
ARLINGTON, N. J.
(261)

TAUTOSAKA

Pakarnas teliukas dvi karves žinda.

Nesučiupęs už rankos, nesakyk vagis.

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 10426 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4516 — Aveune D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAYFAIR SUPER MARKETS, INC.
4516 Avenue D, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10317 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 736 Marcy Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LEE ZIMMERMAN
736 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2176 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2032 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
KINGSWAY BOWLING CENTER, INC.
2032 Coney Is. Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10366 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1290 Sutter Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN COGLIOSTRO
1290 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2132 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 658 Sackett St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANGELO MARRA & PAOLO FURNARI
658 Sackett St., Brooklyn, N. Y.

Davei colį, o paėmė sieksnį.

Girdėjo varpus skambant, bet nežino kur.

Atsarga gėdos nedaro.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Judis "No Greater Love," iš Sovietų Sąjungos, bus rodomas lapkr. 5 ir 6 dd. Mayfair Teatre, 59th St. ir Market St. Labai gražus judis. Patartina pamatyt. (260-261)

HARTFORD, CONN.

Spaudos parengimas įvyks sekmadienį, lapkričio 5 d., 2 val. dieną, 157 Hungerford St. Bus gera orkestra šokiams, turėsime valgių ir skanių gėrimų. Dalyvaukite visi ir atsiveskite savo pažįstamus. — Kom. (259-260)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS | HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

SALDAINIŲ PARDAVINĖTOJOS
AUKŠTESNĖS ALGOS
PRISIDEDA NUOŠIMTIS
PILNO LAIKO DARBAS
DIDELĖ DEPARTMENTINĖ KRAUTUVĖ
PASTOVUS DARBAS
TAIPGI
PILNAM LAIKUI SALDAINIŲ PAKUOTOJOS
OFISO MERGINA
SU ŠIEK-TIEK ŽINOJIMO
STENOGRAFIJOS
PASTOVUS DARBAS
Kreipkitės
Mr. Vilendrer
15-TOS LUBOS
116 W. 32ND ST., NEW YORK.
(260)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PAPRASTI DARBININKAI
Stiprūs
Kilnojimui Medžio
70c Į VALANDĄ,
$1.05 UŽ VIRŠLAIKIUS.
Nuolatiniai Darbai
KALT LUMBER CO.
324 EAST 64TH ST., N. Y. C.
(262)

INDŲ PAKUOTOJAI
IR
SANDĖLIO RAŠTININKAI
PAUL A. STRAUB & CO., INC.
19 EAST 26TH STREET.
(261)

VYRAI
REIKALINGI KAIPO
SANDĖLIO DARBININKAI
GERA ALGA. NUOLATINIS DARBAS TINKAMIEM VYRAM
BŪTINAS DARBAS
Kreipkitės Ištisą Savaitę
Hoboken Dock Stores, Inc.
SIXTH STREET AND RIVER RD.
HOBOKEN, N. J.
(262)

VYRAI
PAPRASTI DARBININKAI
IR PAGELBININKAI.
Nuolatinis darbas. Gera Alga.
Kreipkitės pas
Messinger Bearings, Inc.
D STREET ABOVE ERIE AVE.
PHILADELPHIA, PA.
(271)

APVALYTOJAI INDŲ MAZGOTOJAI
Nuolatinis Darbas. Geros Sąlygos.
CLUB
3 WEST 51ST ST.
ELDORADO 5-7640
(265)

VYRAI
MECHANIŠKŲ PALINKIMŲ
SVIESTO DEPARTMENTUI
70c Į VALANDĄ PRADŽIAI
DAUG VIRŠLAIKIŲ
40 VALANDŲ SAVAITĖ
GREITI PAKILIMAI!
Geo. Ehlenberger, Inc.
29 NINTH AVE. (13TH ST.), N. Y.
(261)

STOGDENGIAI GONTORIAI
PLOKŠČIŲ METALO DARBININKAI IR PAPRASTI DARBININKAI.
1806 128TH ST.
COLLEGE POINT, L. I.
FLUSHING 9-2419
(265)

PAPRASTI DARBININKAI
Iki 45 Metų
5 Dienos. 40 Valandų Savaitė
GERA ALGA.
KREIPKITĖS IŠTISĄ DIENĄ IKI 4 P.M.
MATYKITĖ MANAGER
ARMOUR & CO.,
54 — 10TH AVENUE, N. Y.
(Kampas 14th St.)
Prisilaikoma WMC Taisyklių.
(261)

REIKIA VYRŲ!! ELEKTRIKŲ!
Triuškinti Japonus!!!
Lavinti ir nelavinti vyrai reikalingi svarbiam karo, bėgių sunėrimam bei suleidimam, rankų darbas.
Dienom ir Naktim 10 val. šiftas.
Čia yra proga sutriuškinti Japonus! Bi kas su 2 gerom rankom yra mielai laukiamas.
MODERNINIS FABRIKAS
MIDTOWN MANHATTAN
GERA ALGA
Klumpp Manufacturing Co.
305 East 46th St., New York City.
(260)

PIRKITE KARO BONUS

MERGINOS
LENGVAM FABRIKO DARBUI
$23 UŽ 44 VALANDAS.
NUOLAT.
SAVARIN COFFEE
77 WATER STREET
NEW YORK CITY.

MOTERYS
Blizginimam ir Sudėjimam
LIPSTICKS.
Puikiausia Proga
40 Valandų Savaitė
MARQUISE DUPOND CORP.
253 W. 64TH ST., N. Y. C.
(262)

PATAISYMŲ DARBININKĖS
Pilniausia Patyrusios
PRIE GERESNIŲ SUKNELIŲ
Nuolatinis Darbas
GERA ALGA.
WILMA GOWNS
4 WEST 57TH ST., N. Y. C.
(262)

POPIERINĖS DEŽĖS
Patyrusios Strippers. Į Vidų Lansktytojos, Užbaigėjos.
TAIPGI
S. & S. Operatorės ir Užbaigėjos
Nuolatinis Pokarinis Darbas.
GERA ALGA.
Mokinės gali kreiptis.
NEWTON CARTON CO.
274 Lafayette St.,
Newark, N. J.
MArket 3-2274
(262)

VALYTOJA IR MATRONA
Mokykloj Darbas
NUOLAT. GERA ALGA. 44 VALANDŲ SAVAITĖ.
Kreipkitės
CUSTODIAN ENGINEER
TILDEN HIGH SCHOOL
Tilden Ave. ir Kings Highway
Brooklyn. (265)

MERGINOS
Fabriko Darbui
Nuolat. Patyrimas nereikalingas.
GERA ALGA.
PALTER DELISO, 740 BROADWAY, N.Y.C.
(261)

NAMŲ APTARNAUTOJA
Gera Alga. Gražūs Namai. 3 Suaugę.
Skambinkite NEWTOWN 9-0414 tarpe 9—5, pradedant pirmadieniu, baigiant penktadieniu.
(261)

PASIUNTINIAI
MOTERYS, MERGINOS, ŠEIMININKĖS
MINIMUM AMŽIAUS 18
Būtinai pramonei. Jūs esate būtinai reikalingos.
PILNAM IR DALIAI LAIKO.
Rytais ar po Pietų.
Linksmas, lengvas lauko darbas. Mes galime paskirti praktiškai bile laiku valandas.
Kreipkitės Su Pirmadieniu iki Penktadienio 9 A.M. iki 5 P.M.
R.C.A. Communications Inc.
66 Broad St. (Arti Wall), N. Y.
7 Central Park W. (Columbus Circle)
ar Chrysler Bldg., 405 Lexington Ave.
(260)

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ
Patyrimas Nereikalingas
FABRIKO DARBAS
173 Hudson St., N.Y.C.
(264)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas
$30 Už 44 Valandas
$40 SU VIRŠLAIKIAIS
Linksmos Darbo Sąlygos
Duodame Uniformas. Daug Kitų Darbininkams Pagelbų
Kreipkitės Ištisą Savaitę
PIERCE LAUNDRY
55 Freeman St.,
Brooklyn, N. Y.
(8th Ave. GG Traukiniu Greenpoint Ave.)
(IRT Queens Traukiniais Vernon Ave.)
(Crosstown—Graham Ave.—Lorimer St. Gatvekariais iki Freeman St.)
(263)

PAPRASTI DARBININKAI IR PAGELBININKAI
GERA ALGA. DAUG VIRŠLAIKIŲ
Karinis darbas dabar. Pokarinė ateitis.
WILLIAMSBURG FIREPROOF PRODUCTS
86 QUAY ST., BROOKLYN (GREENPOINT)
(268)

Lietuvių Pastangos Nacionaliam Karo Fondui

Lapkričio 1-mos vakarą, Lietuvių Komitetas, veikiąs su New Yorko Karo Fondu, turėjo susirinkimą peržvalgai iki šiol nudirbto darbo ir aptarimui, kaip daugiau pasidarbuoti, kad sekmingai užbaigti darbą.

Į mitingą atsiųsta-atnešta nemažai ir aukų, suaukotų iš iždų bei surinktų ant blankų:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50-tos kuopos, So. Brooklyn, per M. Kulikienę priduota $10. M. Kulikienė ant blankos surinko $15.25.

Moterų Apšvietos Kliubas per Olgą Reinhardt ant blankos $10 ir per S. Sasną ant blankų $50.

LDS 1-ma kuopa per Jurgį Kuraitį ant blankų $34, per Jurgį Waresoną $12.

Nuo bendro baliaus per J. Kuraitį $25.

Lietuvių Literatūros 1-ma kuopa per L. Grikštą ant blankų $47.

Viso šiame susirinkime priduota $203.25.

Pinigai jau perduoti New Yorko Karo Fondui.

Aukojusieji ne mažiau $1 bus paskelbti vėliau.

Taipgi buvo pranešta, jog yra ir daugiau paskirtų-surinktų aukų, tik nespėta priduoti šiam susirinkimui, nes buvo šauktas ant greitųjų.

Prašome Daugiau Talkos

Susirinkime nutarta:

Per dienraštį Laisvę atsišaukti į visus, turinčius jau surinktų aukų, ar savo auką, tuojau priduoti sekretorei S. Sasnai.

Prašyti visus dar pasidarbuoti energingai iki vajaus pabaigai. Blankų galite gauti pas savo organizacijų darbuotojus, atstovus Liet. Komiteto ar pas komiteto sekretorę. Jei kas galėtų pasidarbuoti einant po namus, taipgi būtų naudinga fondui ir mums padėtų garbingai išpildyti kvotą. Vajus baigsis 11-tą šio mėnesio, laiko liko nedaug.

Apylinkės kolonijos, neturinčios savo kvotų, prašomos padėti Brooklyno ir apylinkės Lietuvių Komitetui garbingai užbaigti šį vajų, kaip užbaigdavom visus kitus svarbius vajus.

Sekretorė, S. S.

Konferencija Sveikino Išlaisvintą Pabaltįjį; Užgyrė Rooseveltą

Pabaltijo Kultūrinės Tarybos metinė konferencija, įvykusi spalių 29-tą, Estonų Kliube, New Yorke, buvo džiaugsmo konferencija, pirma tokia būgiu trijų metų. Džiaugsminga dėl to, kad jau beveik visi Pabaltijo kraštai, dėka Raudonajai Armijai, išlaisvinti iš po kruvinojo hitlerizmo.

Konferencija, atstovaujanti demokratines lietuvių, latvių, estų ir finų organizacijas, vienbalsiai nutarė:

Pasveikinti išlaisvintas tarybines respublikas — Lietuvą, Latviją, Estoniją ir finišką Kareliją — ir jų išlaisvintojus, Tarybų Sąjungos Raudonąją Armiją su jos vadovybe ir tų kraštų didvyriškus partizanus.

Reikalauti panaikinti penkti metai nieko neatstovaujančias fašistines neva konsulatų ir ambasadų gūštas, vartojamas skleisti neteisingą, Jungtinių Tautų vieningumui žalingą propagandą.

Palaikyti ir toliau buletiną Baltic Review informacijai priaugančios Amerikos pabaltijiečių gentkartės ir abelnai amerikiečių svarbiaisiais Pabaltijo tautų reikalais.

Konferencija taipgi vienbalsiai pasisakė remti prezidentą Rooseveltą, bendraautorių Atlanto Čarterio, kuriuo užtikrinama laisvė visom pasaulio šalims, tame skaičiuje ir Pabaltijo tautoms. Remti jį, kaipo nepavaduojamą laimėjimui pilnos pergalės ant fašizmo, pastovios taikos ir gerovės namie.

Delegatai taipgi pasižadėjo entuziastiškai darbuotis už Pergalės Koncertą, kuris įvyks vasario 24-tą. Koncertas šiemet rengiamas visiems patogiai privažiuojamoj ir taip pat gražioj salėj, Irving Plaza, prie Union Square, New Yorke.

Rep.

Dewey Priėmė Komunistų Paramą 1937 Metais, Rašo Daily Worker

Penktadienio laidoje angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker išspausdino nuotrauką Daily Workerio laidos už lapkričio 2-rą, 1937 m. Nuotraukoje parodoma tų metų balotas. Dewey vardas yra ant Darbo Partijos tikieto taipgi. Tame pačiame puslapyje įdėta Browderio per radiją sakyta prakalba, kurioje jis ragino piliečius balsuoti už visą Darbo Partijos sleitą.

Dewey niekad neužprotestavo prieš tą paramą.

Dewey buvo kandidatu į distrikto prokurorus ir su Darbo Partijos, taipgi su Komunistų Partijos parama buvo išrinktas. Taigi, jo bliovimas dabar, būk Amerikai esąs komunizmo pavojus, būk Rooseveltas ir visi, kurie balsuos už Rooseveltą esą komunistai ar komunistų užvaldyti, yra fašistų išrastas burbulas. Tuo burbulu naudojosi Hitleris jėjimui galion 1933 metais.

Republikonai Nupuolę į Dar Žemesnį Kampanijos Laipsnį

Jau visiems žinoma, jog Dewey ir jo rėmėjai yra priėmę hitlerines metodas gavimui balsų — kiršinti, pjūdyti piliečius vienus prieš kitus. Gązdinti vienus kitais, smardinti raudonąja silke visus, kurie ne su jais .

Šiomis dienomis Darbo Partijos sekretorius New Yorke, Hyman Blumberg, paskelbė republikonams naują įkaltinimą. Jis sako, kad republikonai vartoja kare žuvusių ir sužeistų sąrašus siuntinėjimui neapykantą skleidžiančios rinkiminės propagandos.

Svarbus Susirinkimas

Ateinantį pirmadienį, lapkričio 6, įvyks Liet. Komunistų Kliubo svarbus susirinkimas. Kadangi šis susirinkimas bus išvakarėse prieš rinkimus, tai jame bus duota nariams svarbių informacijų ir gerų patarimų, liečiančių šiuos labai svarbius balsavimus. Visi būkite ne vėliau 8 val., Laisvės svetainėje.

Sekr.

Ne už ilgo paštas išleis naują stampą pagarbai davėjų kraujo Raudonajam Kryžiui.

Ištikro Visi už Rooseveltą —Iš Mitingo Gardene

Nėra tokios darbo šakos, tokios srities mūsų plačioje šalyje ir jos gyvenime, kuri nebūtų buvus atstovauta Everybody for Roosevelt mitinge lapkričio 2-ros vakarą, Madison Square Gardene.

Mitingas buvo vienu iš entuziastiškiausių r i n k i m i n ės kampanijos mitingų, kokie kada man yra tekę matyti. Neigi kam nors prailgo čia būti nuo 7:30 iki apie 11 valandos. Taip jis buvo įdomus.

Virš 20 tūkstančių publikos šiltai ir protarpiais audringai pertraukinėjo visus kalbėtojus. Kiekvienas iš jų turėjo trumpą, įdomią kalbą nuo savo srities žmonių. Čia kalbėjo vidaus reikalų sekretorius (ministras) Harold L. Ickes, industrialistas laivų budavotojas Andrew J. Higgins, CIO prezidentas Murray. Jie išreiškė pačių pamatingiausių mūsų krašto įstaigų —valstybės, industrijos, darbo nusistatymą už Rooseveltą. Kalbėjo ir daugelio kitų sričių atstovai.

Paties prezidento kalba buvo mitinge girdėta tik per radiją. Jis kalbėjo iš Baltojo Namo, Washingtone. Entuziastiškoj publikoj ne kartą prasiveržė ovacija prezidentui iki priprato publika atsiminti, kad radijas Washingtone nepaliko laiko ovacijoms iš New Yorko mitingo.

Dewey ir Hitlerio Kalbos Supuola

Ickes savo kalboje pasmerkė Dewey su Brickeriu ir jo rėmėjų kalbas apie "pavojų komunizmo," kaipo iš Berlyno pasiskolintas "dvokiančias raudonąsias silkes." Ištraukomis iš Vokietijos Goebbelso kalbų parodė tų kalbų supuolimą su Dewey ir jo rėmėjų rinkimine propaganda.

Tokia propaganda, sakė Ickes, pilnai suprantama ir pateisinama iš Berlyno, bet jokiu būdu nepateisinama, per žema, per žalinga, demokratiškos Amerikos rinkimų kampanijoj.

Žvaigždės už Rooseveltą

Teatras, filmos, daina ir visoks menas ir mokslai taipgi turėjo savo iškalbius atstovus. Kalbėjo Charles Boyer, Frank Sinatra, George Jessel, Jo Davidson, Mary McLeod Bethune. Dainavo Ethel Merman, Benay Venuta, Jimmy Savo. Visi išstojo su specialėmis kampanijos dainomis už Rooseveltą. Taipgi dainavo Jan Kiepura, žvaigždė operetėj Merry Widow, vaidinamoj miestavame City Center.

Kiti kalbėjo: Clifford M. Townsend iš Indiana nuo farmerių, Dan Tobin iš Teamsterių Unijos, Elmer Milligan iš Gelžkeliečių Brolijos, George Combs, žinių analistas, senatorius Wagneris ir Oscar R. Ewing, Demokratų Partijos Nacionalio Komiteto vice-pirmininkas.

Majoras LaGuardia, pirmininkaudamas, prakalbų nesakė, tačiau nepaprastai daug prisidėjo pagyvinimui mitingo humoristiškomis ir hitlerinės propagandos šinkuotojams dygiomis pastabomis.

Estradą dabino didžiulis Roosevelto paveikslas ir po juo sėdinčios jaunuolės tautiniuose daugelio mūsų krašto tautų kostiumuose.

Rep.

Išsisuko Nuo Mirties Kare, Žuvo Namie

Laivyno jūrininkas Robert E. Rountree, Jr., 20 metų, iš Houston, Texas, išvažinėjo laimingai po jūras. Jis mirė atostogaudamas New Yorke, užmuštas subvės traukinio 81st St. stotyje, New Yorke.

Sporto Šalis

Karas ar ne, Amerika pasilieka sporto šalis, kaip kad ji yra demokratijos šalis. Lapkričio 11-tą įvyksiančiai armijos su Notre Dame tymu futbolo žaismei, New Yorke, seniai išpirkta 90,000 tikietų. Tik tiek ten yra vietos. Nežinia, kiek daugiau būtų išpirkta, jeigu būtų vietos. Spėjama, kad ir poros šimtų tūkstančių sėdynių būtų per maža. Siūloma po karo statyti mieste 250,000 sėdynių stadiumą.

Mrs. Elsie Kuznets, 35 m., rasta užsidusinus gasu savo apartmente, 315 Central Park West. Menama, kad nesveikata buvus priežastimi jos nusiminimo.

Scena iš naujausios filmos "The Master Race," pirmu kartu New Yorke pradėtos rodyti lapkričio 1-mą, RKO Palace Teatre, Broadway ir 47th St. Taipgi jau pradėta ar už dienos kitos pradės rodyti dviejuose šimtuose kitų teatrų rytinėje New Yorko valstijos dalyje, New Jersey ir Naujojoje Anglijoje.

Trys prekinės pervažos buvo paklydusios ant miglotos East upės pereito trečiadienio rytą.

Už atlikusią popierą dabar mokama ne mažiau 40c už 100 svarų. Už tūlas rūšis popieros moka ir po daugiau.

Piano Tuning
EKSPERTŲ PIANO SUTONIJIMAS $3.00
Pataisymai Prieinamom Kainom.
BROOKLYN PIANO TUNING CO.,
2374 E. 17th St., Brooklyn.
DEWEY 2-0240.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS ŠEŠTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS IR KITOKIOSE ŠVENTĖSE
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

RADIO CITY MUSIC HALL
TEATRINĖ TAUTOS VIETA — ROCKEFELLER CENTER
Sujaudinanti amerikinė meilės istorija, gausinga smagiu jumoru ir galingais jausmais. Tai giliai jaučiamas ir ilgam atmenamas judis.
GREER GARSON ● WALTER PIDGEON
Metro-Goldwyn-Mayer's
"Mrs. Parkington"
EDWARD ARNOLD * AGNES MOOREHEAD * CECIL KELLAWAY
SCENOJE: "AMERICAN RHAPSODY" su mylimąja G. Gershwin'o muzika. Pagamintas Leonidoff'o, su Glee Club, Rockettes, Baleto Grupe ir Simfonijos Orkestras, vadovaujamas Erno Rapee.

MATYK naujausius sensacingus žinių judžius Embassy!
1. Matyk 57,000 Nacių belaisvių Maskvoj!
2. Matyk plaukiančių dokų istoriją "D" Dienoj!
3. Matyk Talkininkų armijas svarbiame Antwerpo uoste!
4. Matyk užėmimą vokiečių miesto Aacheno!
5. Matyk Talkininkų įsiveržimą į Graikiją!
6. Matyk generolą de Gaulle Francijoj!
7. Matyk užgrobtus nuo Japonų judžius, rodančius Japonų išsikėlimą į Corregidorą!
8. Matyk Brunswicko bombardavimą!
9. Girdėk žinių forumą "Confidentially yours"—Arthur Hale.
10. Extra: Matyk naują šaunų March of Time judį, "AMERICANS ALL." Puikiausi Judžiai Mieste
EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY IR 46 ST.

3-čia Didelė Savaitė! Artkino su Pasididžiavimu Perstato!
WANDOS WASILEWSKOS
"THE RAINBOW"
Paremtą ant Stalino Dovaną Gavusios Apysakos.
Žymiausias judis iš visų, kilusių iš šio karo.
"Puikus ... tikras judamųjų paveikslų pasižymėjimas ... negalima po praleisti."—Howard Barnes, Herald Tribune.
EXTRA: Išimtinai! "Rusų Tautinis Choras"
Ir: "57,000 Nacių Maskvoje"
Nuolat nuo 9 A. M. — Vėlai Rodoma Kas Šeštadienį.
STANLEY THEATRE 7th Ave. tarp 41-42 Sts. WI—7-9686.

NOW OPEN DOORS 9 A.M. PALACE B'WAY & 47th ST. MIDNITE SHOW EVERY NITE
Matyk, Kaip Vokiečiai Kuria Kitą Karą
THE MASTER RACE

Keistas ir pavojingas bandymas meilėj ..... ir žmogžudystė!
Gene Tierney * Diana Andrews
Clifton Webb
'LAURA'
Istorija baisiausios meilės bet kada apsėdusios moterį!
* IR DAR PUIKIAUSIAS MIESTE VAIDINIMAS SCENOJ *
HAZEL SCOTT, JACKIE MILES, HARRISON IR FISHER ir EXTRA: JERRY WAYNE
ROXY 7th Avenue ir 50th St., New York.

Naujas puikus judis, vaizduojąs šiandieninį klausimą su graudingumu, komedija ir drama.
PAULETTE GODDARD * SONNY TUFTS
"I Love a Soldier"
su
BEULAH BONDI ir BARRY FITZGERALD. ASMENIŠKAI SCENOJ: TONY PASTOR ir Jo Orkestras, ir Dar BERT WHEELER, ir MARION HUTTON, ir HAL LE ROY.
PARAMOUNT
BROADWAY ir 43rd ST., N.Y.C.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu t o k i o dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191.

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalų prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. ● BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

How To SAVE on CHRISTMAS Gifts FOR THOSE YOU LOVE!
SHOP AT LIPTON'S
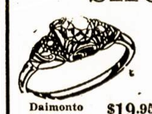
Daimonto Žiedai nuo $19.95 ir aukštyn

Vyriškas Žiedas $19.95 ir aukštyn

BIRTHSTONE Žiedai $6.95 ir aukštyn
Už Mažus Rankpinigius Palaikysime Jums KALĖDŲ DOVANĄ
UŽSISAKYKITE ANKSTI
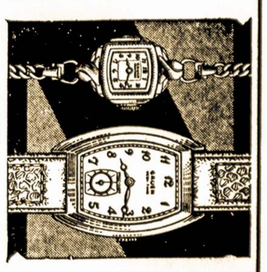
IN OUR Gift Department JEWELRY GIFTS AT MODERATE PRICES
Mes Turime Įvairių Rūšių Laikrodėlių
BULOVA
BENRUS
GRUEN
LONGINES
JULES
JURGENSEN
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND ST., B'KLYN. ST. 2-2173 ADARA VAKARAIS